

310628 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923వ సం॥ మే నెల 22-న తేది మంగళవారము

No 44

సంపుటము ౧౦

రుధి రోగ్ధారి నామ సంవత్సరము, ఆధిక శ్వేతమాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

సంచిక ౪౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహ సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. పోలుచుండులవలన మోసముగలుగును. పంచభాషచిటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

చిత్ర విచిత్ర పనులకు వేరుపొందిన వారెవరు? (౧)

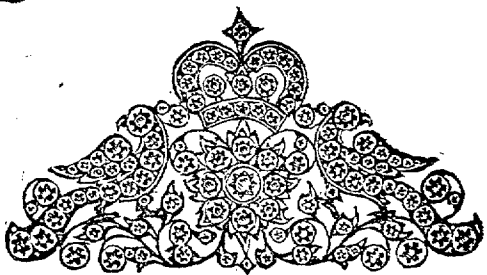
వంకీలు వద్యాణ్ణమునకు
ఉపయోగించునట్టి
కెంపులు చెక్కిన
మోపు

ధర రూ. 45

,, రూ. 85

అన్నియు మీకే విశదము కాగలదు. ఎట్టి రకము పురమామి నగలనైనను మాట ప్రకారము సకాలములో తయారుచేసి ఇవ్వగలము. చొక్కపు సీమవెండికి, బంగారుకు పూచీ ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టికంపెనీ, నగలవర్తకులు నెం. 25 చెనాబజారు మద్రాసు.

ఈ విషయమై విశేషము గా వ్రాయనవసరము లేదు. మేము మిమ్ములను కోరునది అంతయు ఒక దఫా ఒక బేరము మా వద్ద చేయుటయే తరువాత

భృంగములకతైలము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. అండ్ సి. ఎం. గారి పోషణక్రింద, మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన ఔషధములకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ వారి వలన తయారుచేయబడినది.

అత్యుష్ణము

తలనెప్పి, నేత్రవ్యాధులు, మెదడు పరిశ్రమ, అమితముగా పనిచేయునట్టివారు, మున్నగువారికి చాలమంచిది అభ్యంగమునకు, సాధారణముగా ప్రతిరోజు తలకు తప్పక ఉపయోగించుట మంచిది.

ఈదిగువ స్థలములందు క్రయమునకు దొరకును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్

185, మాంటు రోడ్ మద్రాసు.

మరియు అన్ని ఏజన్సీలవద్దను, బ్రాంచీలలోను దొరకును.

కావలసినవారికి కేటలాగు వుచితముగా పంపబడును.

4 అవున్సుల బుడ్డి వెల రూ 1-0-0. ఒక పౌండు రూ 3-0-0.

ఏజెంట్లు నమ్మకముగా పనిచేయువారలు కావలయును.

వివరములు వైచిరునామాకు వ్రాసి పొందవచ్చును.

ఏవిధమైన వ్యాధికైనను ఫలహాకారకు వ్రాసినచో తగుశ్రద్ధతో ఆలోచించి జవాబు పంపబడును.

కావలెను

ఇదివరలో ఏజెంట్లు లేనట్టి జాగాలలో మా ఆయుర్వేద ఔషధములను విక్రయించుటకు తగిన ఏజెంట్లు కావలెను.

రూ 100 లు నడుగా ధరకట్టు చెల్లించుటకు, ధారాళమైన వరతులు గలవు ఈ వెల 80 వ తేదిలోగా ధరభాగములు ఈ దిగువ విలువలనుగల పేజీలయిన.

మేనేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, (లిమిటెడ్) 185, మాంటు రోడ్ - మదరాసు.

నలువడిచి!

(కొత్తచరిత్రగాటకము!!)

బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాశివాజి

అను నాటకము వెల రూ 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు వ్రాయవచ్చును.

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలితగిలి చెడిపోవడం, గాజుడబ్బీలో వుంచబడి యున్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కగాలిపి పెంట్లుకల బుడతలరాచి యెండనిచ్చిన యెడల చెడు నిమగ్నములలో ఆవి పుటపుట రాలిపోవును చక్కమునకు నలుపుగాని మరియే తెలుగుగాని కల్గదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అణాలు 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లకు ముక్కిలువలె తెల్లగావేసి చిక్కుళ్లను గట్టిపరచును. తీపు, రక్తము, గుర్వాగన-పోట్లును.

చుండుతైలము

సీసా 8 అణాలు, పోస్తుఖర్పు 5 అణాలు

నువాసనూనెలవల్ల కలలో చుండు పోనివారికి ఇది చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదాద దినములు ఉపయోగించుమిశ్రత చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ

శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణరావు
(ఎమ్. ఎల్. సి.) గారితో సంభాషణము

(స్వకీయ విలేఖరి)

తెలవడ, మే 20:—బర్మాకానసభలో హిందూజాతీయోపసంఘ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారు తెలవడపట్టి ఈ యుద్ధయముక్తికార్యక్రమమును తెలిసికొనుటకై ప్రయత్నించుచుండిరి. నారాయణరావుగారు మనదేశమునందు ఆసహాయోద్యమము బయలుపడెదలినప్పటినుండియు బానితో సంబంధము లేక యేయూరూపు దుర్బిందగున వారి యభిప్రాయములను తెలిసికొనగోరి వారిని కలసికొంటిని. మా ఇరువురుకును జరిగిన సంభాషణను క్లుప్తముగ వివరించెదను.

నేను:—అప్పటి రాజకీయోద్యమమునకును ఇప్పుడేదాని కిని భేదమేమి?

నారాయణరావుగారు:—ఏ రాజకీయోద్యమ మైనను ప్రజలలో కలుగు ప్రబోధమున బట్టియే దాని వియోజనములు ఏర్పడును. ఇట్టి ప్రబోధమును గల్గించుటకే వెనుకటివారు ప్రయత్నించిరి. పూర్వముకన్నను పల్లెటూరివారిలో వారాధిత్యము న్యాయమునకును, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము, ఆసహాయోద్యమములకును సత్ప్రతిస్పందన ప్రబోధము కలిగినట్లు నిశ్చయము. సంఘవిద్యాయము తాత్కాలికమగు సుప్రజ్ఞాపకముగాక స్థిరమగు ప్రయత్నములకునే జరుగవలయును. ప్రస్తుతము ఇట్టివిద్యాయము కేవలము ఆసహాయోద్యమమునకు సుబంధించి యుండుట చేతను, ఈ యుద్ధయమునందు ప్రాత్యక్షములను భృంసము చేయుటయే యగుటవలనను ప్రత్యక్షముగ కనబడు మహాత్మాగృహు లేమియు నాకంఠక కనబడవు.

నేను:—అయితే ఈయధ్యయ దేశమునందు ప్రారంభమైన జాతీయపాఠశాలలు, భిక్షుకుత్సత్రి, అప్పకర్తెనానాణము ఇవియన్నియు ప్రయోజనదర్శనములు కావా?

నారాయణరావుగారు:—మనదేశమున జాతీయపాఠశాలలకై చాల ప్రయత్నము వెచ్చింపబడినను కొంతమట్టుకు బందరు ఆంధ్రజాతీయ పాఠశాలలకన్న జాతీయపాఠశాలలని చెప్పదగినవే తక్కువ. భిక్షుకుత్సత్రి వివిధములను లాభముచాలమట్టుకు మధ్యకర్తకిని, పల్లెటూరివాడునకే చెందియున్నదిగాని అట్లు పాటుబడు వేత పని వానికంతగా లాభము గల్గించెనని నమ్మును. నేత పని వానిని తాత్కాలిక మగు నుద్యోగముకలిగినను ఇది స్థిరముగాలేదు. ప్రస్తుతము నెరవేరుచున్న భిక్షుకుత్సత్రియందు కేరళవనియొక్కయు కొను ఒడియొక్కయు లాభములను కాపాడుటలేదు. అప్పకర్తె తివిమమునకుడివాడ, ఏలూరు, బందరు, వెదపా తెలుగులలో కొంత ప్రబోధము కలిగింపబడినది. ఇది మాంధ్రసమగ్ర బహుకీర్తనమైనది నీనిపరిహారము కేవలమునే పోషించునది ముగియకాదు. ఇందు ఆర్థిక ధార్మిక రాజకీయసమగ్రమైనా చేరియున్నది. పూర్వముకన్న నీ సంఘమిప్పుడు దృఢమగుచున్నదని నీను నమ్మును. బ్రాహ్మణేతరుల సాంఘిక సమగ్రముల సర్వత్వముచేయుచే, బ్రాహ్మణులు మూలమత్రోసివేయబడిన ప్రస్తుతము బహుత్వభేదము బ్రాహ్మణేతరోద్యమముకన్నను ముందుగానున్న ఆదిమబ్రాహ్మణ్యమును ఒకగా భవించెడిను తీవ్రమొడిగి గోమహారము మొదలగునవి నంది బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను ఉద్ధరించుట గూడనిర్మాణముచేయు సమర్థమై యుండును. కాబట్టి అప్పకర్తె తాదాచరణము వారి మేలునకు కాదు మనమేలునకే.

నేను:—మీరు వైద్యప్రయత్నముగ విశేషములు కన్నచరచి డింటిగదా? దేశములో జరిగినవ చాత్యాయముల ఫలములేవా? చాత్యాయముచేసినవారి విషయమై మీరు ద్వేషమేమి?

నారాయణరావుగారు:—వెనుకను కారాగారమును భయముండెడిది. ఇప్పుడెప్పుడో అది చాలవరకు పోయినది. కేవలము కారాగారమునకు పోవుటకేనే జగజాతికి స్వాతంత్ర్యములభివేదననివరదగలుగి కారాగారమునకు పోయినవారిలో కొందరిని నేను చూచితిని. తెలవడలో నొకసభాసభ్యమున దేవుకొట్టుకై ఎరును జొరగినందర్భరమున నొక బ్రాహ్మణ యువకుడే దానిని మెడకు తగిలించుకొని గట్టుకు నా కాల్యము గనుపించెడిది. కారాగారమునకు పోయినవారిలో యెవ్వరు నుబ్బుచ్చు అత్తి కూరి గోపాలాచార్యులు, అయ్యదేశర కాల్యేరరావుగారు మున్నగు వారిలకెన్నానామ పట్టువల త్యాగిలము మిక్కిలి ప్రశంసనీయు.

నేను:—జాతీయోపసంఘ సభకు వచ్చిన నాయకులను మీరు చూచియుంటిరా? వారి విషయమై మీరే మనశ్శాని యెదరు?

నారాయణరావుగారు:—ఈ సభకు వచ్చిన తరువాత ఒక విభజన ప్రకాశనామము కలిగియున్నది. దీనికి ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ, టంగుటూరి ప్రకాశము, డాక్టరు పట్టాభి సీతారాయయ్య, అయ్యదేశర కాల్యేరరావు, దండు నారాయణరావు, దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, కాశీవాధని నాగేశ్వరరావు, బులుగు సాంబమూర్తి, ఎర్రమిల్లి వంగయ్య, గజపల్లి రామచంద్రరావు, గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ మదభూషి నరసింహాచార్యులు కన్నె గంటి నూర్వనారాయణ చౌదరిగారు మున్నగు మహాజనుల వేదభావలె నిరర్థకములు. వీరే నెల్ల పూర్వమునండియు నే నెరుగుదును. లక్ష్మీనారాయణగారి ముత్యకట్టయను, పిల్లజాట్లను పట్టెనామములను మీ సములు లేవండుటయు, గుంటూరు సీమ యొక్క ఆచ్చరి నియోగ్యులు బ్రాహ్మణుల దోష జేయుచుండిన. గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఆకారమునందు వారి విషయమై తెలియని వారను కొనునంత రాజభిభవము లేమియు లేదు. ఆకాలిపాగా తలంతయు వెండ్రుకలు, కుడిమట్టపు గడ్డలు మోచేతుల కరుచు చొక్కాయి, చెతికి లుట్టి తోరము, ఇంకొక చాని కిచ్చి న్న గడియారము, పెద్ద కుంజువబొట్టు, నువ్వాకుల తాళము దుడ్డుకర్ర, ఇన్నియు చేరి యాంధ్రయమును ముడిపించుచున్నది. నరసింహాచార్యులు, భిమిడిపాటి న్యాయాచార్యులు, ఎర్రమిల్లివంగయ్యగారు మున్నగువారు కమచొక్కాయలను వైయు తీసివేసిరి.

నేను:—సభయందు ప్రతికటమైన వాగ్దాటివిషయమై మీ కేవలముదెదరా?

నారాయణరావుగారు:—శ్రీలక్ష్మీ గుబ్బుచ్చుగారును తిలకమ్మగారును సభకు మాటలాడగలరు. తిలకమ్మగారు చదువరి యగుటలో అత్యంత మేమియులేదు. కాని గుబ్బుచ్చుగారివంటి వైదికపు బ్రాహ్మణులకెక్కువయొక్క ప్రజ్ఞావాకసాధారణముగ కనుపించుచున్నది. వెనుక స్వదేశీయాంధోళన కాలమున పండిత రాజుల గౌరవముగారిని చూచితిని. ఆమె యువదేశీకురాలు. ఆమె ముఖమున దొకవిభవము గా. భగ్యమును గుబ్బుచ్చుగారి యందుకాంతమును, ఆమె ముఖమున దొక విభవముగౌరవమును ఈ మిదానియందొక విభవము వాక్యమును, ఆమె వాగ్దాటియందు పటిమయును ఈమెదానియందు కొమలత్వమును గనుపడినది. పురుషులలో సగము అంగ్రులను సగము తెలుగునను సంకరముగ మాటలాడు దుర్భాగ్యులగుట నశించినది. టంగుటూరి ప్రకాశముగారివంటివాడెవరో అంగ్రులనునందు ఆ సర్వముగను, చూడవలెను; ముగ్గురికీ సర్వముగను సర్వముగను నందుననుటయు మాటలాడుచున్నాడు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు మిక్కిలి ధారగను నిపుణులగును భిక్షుకుత్సత్రి మాటలాడగలరు. కాని వీరి చర్చలయందు గాంధీర్యము తక్కువ. హాస్యవిభవము, ఎంతటి గంభీరపుచర్చయందైనను ఎక్కడనో హాస్యమును ప్రాశంభించి చర్చనంతయు హాస్యమున సంతిమొందింపును. హాస్యము సభ యొక్క విసుకుదలను తగ్గించి సంతోషమును కలుగజేయునట్లు నిశ్చయము. కాని గంభీర ప్రసంగములందు హాస్యము విషయ ప్రాముఖ్యతను తగ్గింపజచ్చును. గోపాలకృష్ణయ్యగారిహాస్యము అత్యంతశక్తిమై ఎదుటివారి మనస్సును నొప్పించుటయు గలదు. ఒక్కొక్కసారి పొంగి పొరలుచుండును. ఇప్పటి యువకులలో బుద్ధితీవ్రమనందును, విషయ పరిశీలననందును, మాంద్యమై యుండును, గోపాల కృష్ణయ్యగారును వాక్యకట్టాభి సీతారామయ్యగారును ఎన్నటిగియున్నారు. కాని గోపాలకృష్ణయ్యగారి వైరువ్యమంతయు హాస్యమున మునుగుచున్నది. కట్టాభి సీతారామయ్యగారియొక్క వాదము అతితీవ్రమును, శీలము నగుటచే, విశేషమగు కార్యతన దోష జేయును. బుద్ధి వైరువ్యమునందు ఈయన అగ్రగణ్యుడని చెప్పవచ్చును. ఇంకను ఈ సాంస్కృతికరావుగారి వంటి నురుమాయలు సహా గ్రామముల వెంటిదిరుగుచు, ప్రచారము సలుపుట బహుశక్తియును. కారాగారమునకు పోయిన వారిలో కొందరితో మాటలాడితిని. బహుభాషల ననుభవించిన గోవిందాచార్యులుగారునూ ప్రభుత్వము వైద్యమమేమియు జూపుటలేదు. ఆందరును కారాగారాధిపతులు మిక్కిలి హదరముతోనే చూచుచు వచ్చినచెప్పుచు వచ్చిరి. కారాగారము వీరియత్నానామను తగ్గింపలేదు. ఉద్యమాభిమానులగు కుష్మింకతేయలేదు.

నేను:—అయితే పూర్వపు సభయందును, ఇప్పటి సభయందును ప్రతికటమగు ఉత్తేజములో భేదమేమైనదా?

నారాయణరావుగారు:—చాలభేదము గన్పట్టుచున్నది. పూర్వము ప్రాత్యేకాలమున మనయువకులు చేయుచున్న కోలాహలము

యు నిపుడులేదు. అట్లుపాటలులేవు. పద్యములులేవు. భోజనము యనునందు కేవల గడదెడలులేవు. యువజనులలోని యుత్సాహమునకు బదులు వృద్ధుల నిదానము ఆలోచనము, గాంధీర్యము బయలుపడెనవి. ప్రస్తుతోద్యమమునందలి కాంత్యభివేషము ఈవిధికిపు మాన్యునకు కారణమై యుండవచ్చును.

నేను:—ప్రత్యేక కాంగ్రెసు విషయమై సభవారు తీర్మానించినదా? ఈ కాంగ్రెసువలన లాభమేమైన నుండునా?

నారాయణరావుగారు:—అరునెలలలోగా రెండు కాంగ్రెసులు జరుపుట వలనని లాభములున్నవలెపోయినను మానవులమునందే రాలల నినవారికి కొంత కష్టముగ పోషకమానదు ఈ ఆవసరపు సభ యొక్క యుద్దేశ్యము రాజీయ అయిన యెడల దాను పక్షము వారిలో రాజీ కరురుటకై ఒకటే మార్గము. అది వారిలో కలిసి కానసభా ప్రవేశమునకై సమర్థించుట. ఇట్టిసమావేశము కానసభలో ప్రవేశించునప్పటికి తోడ్పడవచ్చును. దాను గారితో నేకీభవించని యెడల రాజీనామా నేరదు. రాజీనామాని యెడల నీ సభయొక్క లాభములేదు.

నేను:—మీరు కాంగ్రెసు పక్షమువారు గదా? ఇప్పుడు గూడ కాంగ్రెసునకు పోవలయుననియో మీ కోరిక?

నారాయణరావుగారు:—మన యాంధోళనము కానసభల యందును కానసభల వెనుకలను గూడ జరుపక తప్పదు. ఉభయపక్షములవారికిని తగినంత పని యున్నది. మన ప్రయత్నము నెరవేరువరకు తిరిగి తిరిగి ప్రయత్నమును చేయుచునే యుండవలయును. కానసభల ఎన్నికచేయుట యొక్క నిర్మాణము జరుగువరకును, రాజకీయాంధోళనమునంతటిరాంతమువరకు విరాయము లేక నెరవేరవలయును. ప్రతిభిరులకును ఎన్నికచేయుటకు నిరంతరసంబంధము పరస్పరాలోచనము జరుగువరకు మన రాజకీయజీవనము యధార్థము కావలదు.

నేను:—యెత్తమునను సభ విషయమై ఇంకేమైన చెప్పునురా?

నారాయణరావుగారు:—ఈ సభలో నాకు మరియొక విశేషముగూడ గన్పట్టినది. పెద్దలను వారి కుండు యువకులకు లక్ష్యము తక్కువగానున్నట్లున్నది. పెద్దలు చెప్పుమాటలను సభ్యులు శ్రద్ధగావినరు. వారు పెట్టు తీర్మానములను గూడ నోడించుచుండురు. వారు మాట లాడునప్పుడు వీరు ఏవియోధ్యని చేయుచునే యుండురు. ప్రస్తుతము మనవారిలో నాయకులయెడభక్తికన్నను విముఖత్వమే పొడగట్టుచున్నది. ఎవరి స్వాతంత్ర్యమును వారు ప్రకటింపటవలన ఒకనిర్భయమైన వారిగాక అరాచక మేర్పడుచున్నది. ప్రస్తుత యుద్ధయమునందు నాయకుల యెడభక్తి విద్యాసములును వారి యజ్ఞల శిరసా ధరించుటయును ప్రధానలక్షణములు. మనకులేనినాయకులారా, ఉన్న వారిలో దేశసేవనపుకొనక తప్పదు. కల్పితపు నాయకులను మనము నందుంచుకొని ప్రత్యక్ష నాయకులను నింపింతుట ఉద్యమజీవితకు కారణము.

మీ కట్టడములు

జీవించి పోకుండుటకై

సర్జన్ - టీసు

రంగులను వాడుకు, కొత్తధరల జాతితాకును, రంగుకాపులకును వ్రాయును.

BET & Co., Ltd. Post Box No. 63, MADRAS.

మలయచందనము

గనేరియా అను ఔషధమునకు మహాముఖము

కళ్ళకు, లేడు, పిడికారితో బని లేదు. ఎటువై, తెలుపు, కప్పు, అను మూల విధముల కెక్కోకమును ఒక ప్రాంతంలో మున్ను. శ్రీలంకాలో న్యాయులకు మూల ఇది కావలెను. (1251) పేజీ 1 & 2, 4-1

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గోదావరి జిల్లా).

చాకులు - తాళములు

మంగళిళక్తులు.

అంధ్రపాఠశాలకు చేరుబడినది. మేలయినది.

కేవల సేధరల క్యాంటినుగూడ వ్రాయును.

వి. వె. కల్పేశ్వర అండ్ కో లిమిటెడ్

బుద్ధులు అండ్ లోకేష్ కర్నాటక

బెన్గాళురం. (గోదావరి జిల్లా)

జి. రాధాకృష్ణ అండ్ కో: "ఇండస్ట్రియల్" బెన్గాళురం.

ఇరిగేషన్ బిల్లు

ఒకభూస్వామి కాకినాడనుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

ఈ బిల్లు 7-13-1922 తేదీన పోర్టునెట్టు చార్జిగెట్టు లో ప్రచురించబడుటచే, దీనిపై మదితాను భూస్వాముల సంఘముచే రాజుల 17 వ తేదీన బాబ్బిలి మహారాజుగారి సంతకముగల అక్షేపణనిష్పదమును పంపుకొనుటయే, మనరాజధానిలో నన్నిభాగములందలి ప్రసిద్ధ వార్తాపత్రికలు దాని నామోదించు కుంతుటయే, ఈ యాక్షేపణలకు సమాధానముగ దొరతనము వారొక విమోచాండమును సిద్ధముచేసి కానన నిర్మాణ సంస్థలకు పంచివెట్టి, ఈ సంవత్సరపు జనవరి 27 వ తేదీ తనవారము మధ్యాహ్నమున చెన్నపురి కాన్సిలు హాలులో హక్కుమెట్టు లామెంబరుగారును ఇతర కానననిర్మాణసంస్థలను సమావేశమై సంగ్రహించుకుంటున్న విమర్శల జనవరి 29 వ తేదీ ఆనెలలో సర్ జే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కమిషన్ ప్రారంభోపన్యాసమునం దీబిల్లుయొక్క యావశ్యకత ప్రకటించుట లాభములను గురించి చర్చించుట యునుట కాబట్టి సెలవు కమిటీవారికి పంపిండుట 19 గురు సభ్యులచే నామోదించుచు 57 గురు సభ్యులచే నిరాకరించుచు (మగ్గున ముత్రము కాన్సిలు నైసు ప్రెసిడెంటు లోనగు కమిషన్ తీర్మానముగ నుండిన) త్రోసివేయబడుటయు, ఎల్లకట దెలిసి వివరము. గంజాను, మొలలు, కల్లుపరకల నైదుబిల్లులలోని అభిభావనిర్మాణ సభ్యుల కర్మలవారిలో దీని నామోదించినవాడు కాకినాడ వాస్తవ్యులగు దివాన్ బహద్దర డి.కేశవ్ శ్రీనివాసరావుగారు, వివరముగ వాస్తవ్యులు శ్రీ మంతా నూనానానానానా గారు మాత్రమే యున్నారు. తొరతనమువారిచే నియమింపబడిన మంత్రాలై, తొరతనమువారి వ్యాపారముల నెల్ల నామోదించువలెన గారనీయులగు శ్రీ పాపయ్య రాజుగారు, రాజు బహద్దరు తూర్పు వెంకటేశ్వర్ల నాయుడుగారు, రావు బహద్దరు పాత్రోగారు తటస్థులై యుండుట వలన బిల్లుపట్ల వారు అసంతృప్తులై వెల్లడించి నిరసనోచిత తీరము. ఈ బిల్లును గురించి పరిశాలనావర్గములోని వారగు తనతోడి మువ్వనూరుత్రులను తమయద్యమమునకు తోడ్పడ నందునకు కనీసి లామెంబరును అక్షేపించి కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు తమయద్యమునకు రక్షణమా నీయగ నజ్ఞుతుగారు దాని సంగీకరించి వాస్తవ్యమున నడిపించు విద్వేషము జనరలు గానున్న శ్రీ. పి. కామస్వామిఅయ్యగారిని నిరసించిరి. అధికసంఖ్యకులచే త్రోసివేయబడిన ప్రకటనకును నీ బిల్లు జమీన్దార్లగౌరవ మగుటల తిరిగి సరకులుటగా కమిటీ నోకదానిని నియమించినయను తక్కువైన శ్రీ నెల లో ను ద క మం డ ల ము న స మా వే క మై యో చితురనియు వివరున్నాడు. ఈబిల్లును పు మోతానానతో నామోదించిన యాంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ లిరువురు గుడనీ (కొత్తగిరిజిల్లా తేదీన తెలియుట కాశ్వర్య మునున్నది 28 వ జనవరి తేదీన జరిగిన చర్చయందు చేపట్టిన జమీందారు గారును, రామనాథపురి రాజుగారును జమీందారుల కీ బిల్లు కలన సంభవించు నట్లుములను స్పష్టికరించిరి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు మోచర్ల తామరద్రావు కుంటూరి కిషోరయ్య కెట్టిగార్లు మొదలగువారు జమీందారీ, రయతువారి ప్రజల ముల యెరులకు సుప్రా ప్ర మ గు కీడు వేళ్ల పురు వాక్చిచ్చి, జన్మకర్మలవారు, కిరియలు అను భేదము తేదీన తన సంకల్పముతో నీబిల్లును 59 వందల ఎకరములకు న నీ యిది దోషభూయస్యమై యున్నదని ప్రకటించుచు, ఆందోళనమున దివాన్ బహద్దర మోచర్ల రామచంద్రరావుగారిచ్చిన యాపవాదములను తివరమువారి క కటలకు గల సంకలనముల చెప్పినయెడలయు, ప.తులుగా రాబిల్లునా మోదించబడుటని చెప్పించుటల తామరద్రు, వారికి కృతజ్ఞులమనోబుద్ధిగల ప్రభులులలో మిన్నయై తేదీకాదలకెట్టిగారు తెల్పియుండిరి. ఇట్టి యాందోళనము గల్గించిన బిల్లును పూర్తిగా యాపుమా ప క కొన్ని స వ రణలతో రమ్యకృతిని ప్రదర్శించుటకు ప్రయత్నములు జరుగ గలవు. దీక్షింబరు జనవరి నెలలో జరిగిన యాంధ్రోపమునకు జమీందారుల భీకరినాదమే వివరములు. కాని ప్రభావత వాదము ప్రస్తుతముకాదు. జనవరి మాసాంతమున బిల్లునకు కానననిర్మాణసభ్యులొక్కటెట్టుటతోనే యందరును దీనిని గురించి పరస్పరములై బిల్లు సవరణ కాబోవుచున్నందున

నిపుడై కయితల యభిప్రాయమును వెల్లడించుట కర్తవ్యము. తొలుత ప్రకటించబడిన బిల్లునందు భద్రములు అధ్యా యములు, తొందరతొమ్మిది కెక్కునలు కలవు. తీసిలో మొదటి అధ్యాపకము పదవ నిర్వహణమునకు సంబంధించినవగుటలం నందలి యొక కెక్కునలయైన చెక్కుల యాక్షేపణ లుండెను. అయిదు కెక్కునలు గల కెక్కునల యధ్యాపకము, తొమ్మిది కెక్కు నలు గల మూడవ అధ్యాపకము, కరువలగు కెక్కునలు గల వాలాన అధ్యాపకము, రెండు, కెక్కునలుగల యెదర అధ్యాపకము, రెండు కెక్కునలుగల నిదన అధ్యాపకము, తొమ్మిది కెక్కునలు గల ఎకమిదన అధ్యాపకము, శ్రద్ధతో పాటింపదగినది. ఈ బిల్లుయొక్క నూతనము దానిని ప్రవేశకెట్టుటకు గల యు ద్దేశములను భావించిరించి కవచిన ఫీచేరినెల గెట్టులలో దొరతనమువారు ప్రచురించినయన్నాదగాన బిల్లుయొక్క మూల మును తెలుగుభాషను చదువలచినవారు చెన్నపురి(వర్న)మెన్ టు ప్రెస్సు మాసరిం. డెంటుగారియొద్దనుండి రు.2.50 లకు తెనుగుబిల్లును బడయాల. సత్వర అధ్యాపకముల కెక్కునలల కలగు సాధక వాధకములను వివరించినపుడు సాధ్యమైంది వ ర కు వొంతమువారి భావా తేరికరణములోని పదముల నే యుపయోగించి సువ్యవహారముగా వ్రాచి యెత్తించు. ఈ సందర్భమున 18726 సంవత్సరము మొదలు 1917 వ సం వత్సరములకు చెన్నపురి జిల్లాపత్రి వ్యాపకాధికారులను లం తును ప్రీతికాన్సిలులను గురించినది, కీటిసంబంధపు సామ్య లను గురించి సత్వరము లలోని యభి ప్రాయములను వ్యాఖ్యానములను నిండు దొ.పి చదువలచువలను కలరక తెట్టుట మా సంకల్పము కాదు. త్వరగా రాను భవమును జట్టిర యతుల నాకర్షించుచు తమ కిక్కులుగా నున్నవారి నెట్లు సంతృ పించి కలరకొచ్చియు గావించుట యుపయోగమే దానినే కవల:చి తుము. (సశేషము)

ప్రీతి మాను శాసన సభ

వై.కె.రాంబోగ్ జూలై 13 14 తేదీలన, 27 వ ఆగ స్టునుండి 1 వ సెప్టెంబరువరకు జరుగును.

మద్రాసు ఇరిగేషన్ కాలా

సి.పి. రామస్వామి అయ్యగారి యధ్యక్షతన ఉప సంఘమువారు మద్రాస్ ఇరిగేషన్ కాలా ప్రాదీకరింప యత్నిం చుచున్నారు. జమీందారులు, రైతులు, భూస్వాములు మొద లగు రుతుల ప్రతిభలు సమావేశముకై వచ్చిరి.

అల్లయన్న బ్యాంకు తీవలా

కాటాకాట్ల అగిరించినవో ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియావారు కేక్విడేషను కార్యధారము హించి 500/0 వ తున దీపాబిట్ల సామ్యునియ్యట కంగీకరించినట్లు ప్రకటించిరి.

ఒకారా స్త్రీయతో ముగిసినవో నా మల యా

స్థూల భగవత్స్వరూపము చేరుటకై కలత వినవోగాను ప్రార్థన గావించిరి.

శ్రీపూర్ణి జిల్లాలో నడిగాపేర్ మిల్లుకు 1000

వందల అకివాము పనిచేసెనకు రెట్టింపువారీయ. సెరా. రి.చి 146 తేదీన పరిశోధింపయినవారి నవమానించినయలకై తిరు యాగనాము నూదించుటకు సమ్యక్తీరి.

బోనర్లగారి రాజీనామా

రాధానీ నగరములందలి వార్తాపత్రికలు బోనర్లగారి కర్తవ్యము కర్తవర దత్తతను కొనియాడి, కిరీరాశ్యము చేడి: కరణున వారు రాజీనామా నీయవలసినచెప్పి నని వ్రాసి నట్లు తెలియచెప్పిని ఆసాసియేటెడ్ ప్రెస్సు వ్రాయుచున్నది.

కార్తర్ బ్యాంకువారు 14 లక్షలయ్యలకై క్లయన్

ఇంజనీరింగ్ అండ్ మోటార్ కార్స్ లిమిటెడ్ వారినైనను, గోవాక్ బ్రదర్స్ వారినై కెచ్చినదావాలో వాదించున దీక్షి కుంటుండెను. గోవాక్ బ్రదర్స్ వై 4 లక్షలకై తెచ్చిన దావాలో కూడ వాదించున దీక్షి యొగవడెను.

ఈమధ్య మొనూరు ఇండస్ట్రీజ్ బ్యాంకువారి కమై

టుననగరించి 1 నెల విడిచెను 250 య్యలజమీనానాయును విధించబడిన కే. నారాయణస్వామి అయ్యగారు అప్పీలు చేసి కొని బానిసవై విడుదలయిరి.

స్వరాజ్య పక్షము

స్వామి కార్యసంఘసభలు బొంబాయిలో జరుగును. భారతస్వరాజ్య స్వామిసంఘసభ యా నెల 28 వ తేదీన బొంబాయిలో జరుగును. కార్యసంఘసభగూడ నపుడే జరుగును. ఎక్కడోనబడిన సభ్యులను ఆధికారశీత్యా నశ్యు తై నవాతును గూడ ముఖ్యముగా నాగధలకు రాకలెను అని అలచాదాయులో నిన్న ప్రకటింపబడిన.

ఎన్నికల బహిష్కరణము

పాట్నాలో 20 వ తేదీ రాత్రి కాంగ్రెసు సభ్యుల యి స్టాన్డింగ్ భవనము. సభకు వచ్చినవారి కాననభలకు కెల్ల గూడ దనువారి సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండిన. కానన సభల ఎన్నికలను బహిష్కరింపరలెనని మనము కర్తవ్యము. శ్రేయగూడదని కొంద రునిరి. మనము స్వరాజ్య పక్షము వారితో పూర్తిగా నేకీభవించుటయో తే: పూర్తిగా కాంగ్రెసు విధానముల నమము జరుపుటయో జరుగవలెను గాని తేవట్లు లక్షము కలుగవని మరి కొంద రునిరి. (ఆ.వెను.)

హుగ్లీచెరసాలలో అభోజనము

కలకత్తాలో బహిరంగసభ. హుగ్లీచెరసాలలో రాజకీయ ప్రేమితుల భోజన సదు పాయము మున్నగునవి సరిగా లేనందున కాలింజులు యిస్లాం గారు నుమరి యెద్దరును 27 రోజులనుండి భోజనము మానివేసిరి. తీసినిన్ను నిన్న పాయు కాలము కలకత్తాలో దేశబంధు దామగా అభ్యుత్థరైంద బహిరంగసభ జరిగినది. 27 రోజులనుండి వారు భోజనము మానివేసినను వొంతమువా లేమియును ప్రకటించెను. చెర సాలలోని వారి నిరాకరణ అనుచితముగాని దానిని చూచి అసమృత్తికై పుటకు భోజనము మానేయుట మంచి పక్షతిగాదు గాన వాడు వెంటనే భోజనమును ప్రారంభించరలె నని యాసభవారు కొందున్నారను తీర్మాని వివాదలో నామోదించబడిన. (ఆ. వెను)

అహమదాబాదు సమై కట్టు

సేటు మంగళవారముగారి నివేదిక. నిన్న అహమదాబాదులో యజమానలభ్యజరిగి. భోగను రగాదాలో మధ్యరత్న రత్నలో నొక రుగ ప్రాప్తనకు అనంద కంకరగాదు యికివకై నివేదికను ప్రకటించిరి. రెండవవారకు సేటు మంగళవారముగారు నివేదికను రిస్కటిసభలో చదివిరి. ఒక నెలలో నాగాలు 15 రోజులకు మించునదా వున్నవో భోజన పూర్తిగా నియ్యబడును. అంతకు మించినవో అక్షేప రోజులకు భోగను మించయింపరలెను. అట్లుచేసిన గాని సరిగా నివేసినవాకి పరిచెయ్యనివాకి భేదమేర్పడెను. అని మంగళ దాసుగారు నివేదికలో తెలిపిరి. కాన నిపును యజమానల సభ్యులవారు నివేదికకు భిన్నముగా నేమియును చేయలేదు. 1921 అక్టోబరులో గాంధీగారి ప్రార్థనామాలన పనివార్డు సమైకట్టు మాని పరిలోచనగా నీ మధ్యరత్నవ్యాధా భోగను వివరము రిస్కటింపబడిన గాన నిపు డేమియును చేయ వలసము లేదని యజమానలసంఘమువారు నిన్న తీర్మానించిరి. ఈ సభలను కంకరుగాకి పంపిరి. (ఆ. వెను)

స్వరాజ్య పతాకరక్షణము

నాగపూరులో సత్కారము. 20 వ తేదీన జరకు నలుకరింతున రెండువలకు ఎనిమిదిమంది వంటియులు కెట్టిరి. వారి నందరిని అశ్చుతజీరి. ఉదయము కెట్టిన తె:వారు హిందూస్థానీ ఖుదేరి కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము ప్రకారము నాగపూరు కచ్చినవారు. వారి నాయకుడు న చేయుచు ను సా మోలు గారి వయసు 19 ఏళ్లుమాత్రమే. ఇతడు సత్కారము మొనర్చుటకు కలకత్తానుండి జబ్బులపూరు వచ్చెను. అటుండి నాగపూరు వచ్చెను వారు సత్కార హస్తావమును చేరగానే అశ్చుతచేయు సుమున శ్రీచరి మధ్యవాదముగారు వారికి కిక్కియపు తిలకమును కెట్టిరి. జబ్బులపూరు పతాకమును నామమును నిలువజట్టు దని ఆమె అకర్మించెను. (హిందూ)

నూతనపక్షమువారికి ఒక విజ్ఞాపన

హిందూ దేశములో పసపుకంటి యారోగ్యకరమగు వస్తువు కేటోకటిలేదు. ఇది కలుంబుమనకు సంతోషకంటిది. భారత భామివీరులు కిది చక్కని యారోగ్యభూషణము. — యూపి (త్రిపుతా - కల్పవిధాయిని - త్రివిష్ణు - అనువిధ పసపున కన్పల్లవః స్థిలు. ఇది త్రిక్షరస్వభావ మైనది. కలుంబు మను రసముగా నున్నది. దీనివీర్య ముష్ణవీర్యము. దీని యుపయోగమును గురించి యొక వైద్యు డిదివరలో ఆంధ్రపత్రికలో కొంతదను వ్రాసి యున్నాడు. నిగిలిన దానిగ్రయోజనముల నీకేంద్ర కదాహరించుచున్నాను. నిత్యోపయోగములన పురుషులకంటె స్త్రీలకెక్కుడుపాఠము చేయుచున్నది. పసపు రాసికొని నిత్యము స్నానమాడిన స్త్రీలు కిది యారోగ్యభూషణమై యుష్కారుచున్నది. పసపు రాసికొనుచుండిన స్త్రీలకు పాప్యామలైన యంటుకొనములు శరీరమున పుష్కరిమింపనేవు. ఇంట నీటినుంచును లేచుచుండును తిరిగివనికేయుస్త్రీలు కాళ్లకు పసపు రాసికొనిన నీటిలేమవలన గలిగిన దోషమును హరించుచు చాళ్ల యందు సుగంధమింపింప క్రిమిలను నశింపజేయును. పసపున రక్తమును పుష్కరమౌకై క్రిగలదు. స్త్రీల కారక ప్రామిల్యమునై సర్విక ముగియచే కదాత్మకమగు ప్రదర్శి రోగములచే స్త్రీలు కృశించుచున్నారు. ఇట్టిరోగములు రాదంకుటకొఱకే ఋతుస్నాన వినియోగించువుడు స్త్రీలు శరీరమునద పసపు రాసికొని నీటిలో కొంచెము పసుపులలిపి యాచునము చేయు నాచారము క్రొత్తయస్త్రీలకుండు గలదు. మరయు ముఖమునకు పసపు రాసికొనుట చున్నిటికంటెను ముఖ్యమైంది. ఏమన శీతములు లేకొనుయాత్మకములు. బుద్ధిబాధ లేదాత్మకమైనదే. తారెండుకు యుత్తమాంగమునందే స్నానించుచున్నది. పితృ సంకీర్తనకు రక్తము మనస్సునందు గలిగెడి వివిధభావములచే నుద్భిక్తమై ముఖమున త్యాగక మగుచుండును. లేకొనుయాత్మకమగు నిద్రరక్తమయొక్క కాంతికొఱకు కుద్ధికొఱకు విధిగా పసపురాసికొని స్నాన సమాప్త పలయును. దీనివలన ముఖమునదను శీతములకు బుద్ధికిని వికాసము కలుగును. ముఖరోగములు రావలద కావచ్చును. కావున నే దానికే యూపిత్వియోచును యన్పల్లవ. ఇ. జేయబడింది. క్షుద్రకాంతికొఱకు పురుషులమాత్ర పసపుతో సమానములునుగల విభూతియు చందనమును స్నాన సాంతరము ముఖమునను శరీరమునను ఖరించుక.

[illegible]

(1) ప్రమేహమునకు:— ఈ నీరిక కాజుల ర స ము లూ పసపుకలిపి నేవించిన ప్రమేహవాగ్ధి తప్పక, నివర్తిండును. చి-ఓ-అ-పరతో వది అనుభవయోగము. పసపుమార్జమును ఈ నీరిక కాజులరములతో పదిహేనుకోజులు భావనజేసి పిమ్మట గచ్చ కాజులతలేనెతో పుచ్చుకొనిన అసాధ్యప్రమేహములు కూడ నివర్తిండును.

(2) జ్వరతోగమునకు:— ఒకపలము ప్రమాణము గల పసపును గోమూత్రముతో మానవూరోజులు నేవించిన నీపాప రోగము తప్పక కేమించును. చి-గే-అ-నుపురము.

(3) స్తీరదము:— గోమూత్రములూ పసపును బెల్లమును కలిపి నేవించిన వైవాగ్ధి కేమించును. స్తీ పద చి|| వద్రదక్షిణ.

(4) తృష్ణకు:— ఒకబొమ్మ పసపుక మాయములూ తేనె పంకదారము కలిపి నేవించిన తృష్ణనివర్తిండును-చి-ఓ-అ-చాళ్ళుము.

(5) నూతనమతమున ఆనుభవములూ నవ్వు యోగములు-రక్త ప్రదరమునకు - పసపు రెండు భాగములు - జొంగించిన పక్షి: ఒక భాగమును కలిపి మెత్తగానూతి పావుతులముతేనెతో నేవించిన అసాధ్య ప్రదరము కూడ నివర్తిండును.

(6) పసపును నుత్తల నూనెయుకలిపి శరీరమునకు రాసి కొనిన సమస్తచర్మరోగములు పోవును. ఈ ప్రయోగమును యోధులు తమయ వాడుచుండుదురు.

(7) పాము కాటుకకు ఒక తులము పసపునుండ తెల్ల గరికిరములూ కలిపి యిచ్చినను కక్షణము విరిగిపోవును. అయ్యేక భూమణ, పండిర, వీ, వాసుదేవశాస్త్రి, ఏ. యమ్, ఏ. సి. కోరుపాణి.

నూతనసంస్కరణమునకు వచ్చునప్పటికి శ్రీయొత దేశ
భక్త కొందఱ వెంకటేశ్వరస్వ పంతులుగారు చెన్నపురి కానన
నిర్మాణసభలో యెన్నుకొనబడిన సభ్యులుగానున్నారు. మహా
త్ముడు కాననభట్ల బహిష్కారమున నూచించినప్పుడు వారికి
అంగీకారముగా వుండలేదు కాని కలకత్తాలో జరిగిన అవసర
కాంగ్రెసుసభవారు ఆ బహిష్కారమును అంగీకరించగానే ఆ
తీర్మానమునకు జద్దలై వెనుకటి అభిప్రాయములను మరల్చు
కొన్నారు. ఆ తీర్మానములకు జద్దలుగాక కాననసభల కేగిన
వారిని ప్రజలు యేమనుచున్నారో తెలిసియే మున్నది. శ్రీ
వెంకటేశ్వరస్వ పంతులుగారుకూడా తమ అభిప్రాయమును
మార్చుకొనబడినవో యేపార్టీకి చెందివుండేవారో చెప్ప
నదనరము లేదు. (సశేషము)

రుణిరోద్ధారణామసంవత్సర అధిక శ్రేష్ఠమధ్య గిరిరోజు
సఖాపల్లతాలూకా పాలసర్యుగాతుతో గాంధీమహాత్ముని
పటమున్ను స్వర బల్లికలతామున్న సాయంత్రము భజనలతోటి
భక్త్యముచేసిరాదు--గి రోజులు కల్పాబోధనము జరుగ
వలెనని కుతూహలలమై యున్నాము. (జనవిశ్ఫురి)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘసభ

ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము : చర్చ వివరములు

(ఈ ప్రత్యేక వివరము)

యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు

ప్రత్యేక కాంగ్రెసు జరుపు తీర్మానమును గురించి శ్రీయుత యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు ఉపపాదించుచు తమ యువశాస్త్రములలో నిట్లు చెప్పిరి. చెప్పవలసినదంతయు తమ అచ్యుతకవనములందు వారాధికారియగు ప్రభువంశుల వల్లను వివరింపబడియు యుండును. ఇప్పుడు ముఖ్యముగా కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ, పరిణామ, గౌరవము, నిలువలనీయున్నదా అను విషయము నాలోచింపవలసియున్నది. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగము ఏమైనది? కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ చచ్చిపోయి నట్లే యున్నదని చెప్పవలసి యున్నది. (సభలో కల కలము "లేదు లేదు" అని శబ్దము) ఇందులకు గారణము ఒక్క విషయమువలన కనపించుచున్నది. ఎవరైతే కాంగ్రెసును బలపరచిలో ఎవరైతే మహాత్మాగారు చూపించి భవమును ఆసీని సమర్థిం చిలో అట్టివారే ఆ కాంగ్రెసుయొక్క తీర్మానమును ఖండించు కొని స్వంత ఆభిప్రాయము ప్రకారము వ్యతిరేకముగా పని చేయుచున్నారు. ఇది కాంగ్రెసుకు ప్రతిష్ఠయున్నట్లు సూచించుచున్నది అని అన్నారు. [భట్టపాదము చేయవద్దు. అట్లయితే పలుకుట పనికిరాదు. అని ఉమామహిమగారు అడ్డము చెప్పిరి.] అంతట మంగయ్యగారు చెప్పవలసి వచ్చినది. కనుక చెప్పుచున్నాను నీ యువని యువని మృత్యువు యువని యువని నున్నది వారు విశదపరచకనే కాంగ్రెసు అసభ్యులు తెచ్చిపెట్టినవారు మునియు, నిజమైన సంగతియు తెలిసి పైకి గుట్టుగా కాలక్షేపముచేయుట పనికిరాదనియు చెప్పి ఇట్టి సంధిగ్రాసక జేయుట కాంగ్రెసులోను వచ్చుట ప్రమాదకరమైనదనియు ఇట్టిది తొలగించుట మిక్కిలి అవసరమైనదనియు విశదపరచిరి. తాను కానకసభా ప్రవేశవిధానమును యువపదవిగా వేసినది అట్టివిధానముతో ముందుకు మార్చుచు అట్టిదానిని తలచుచున్నాడనుచు చెప్పడము ముఖ్య అవసరమనియు చెప్పిరి. ప్రత్యేక సంధిగ్రాసితవిధానములో ఇగిలినవారమునకు పోల్చిరి. ఇప్పుడుగానూడిన నాయకులు విడిపోయి చివరకు క్రమవైత ఒకరినొకరు పొడుచుకొని కాలక్షేపము చేచ్చి పోవుట విధింపబడినట్లే యున్నది. దీక్షాముల సంద్ధి గిరిని చూచుచు నూరకుండి కాంగ్రెసు రెండుచీటికి లైయుండి ఎరిగినానము పారే చేయుటయొందిన యెడల విధింపబడిన దేక్షాముల ఇరిగినట్లే యిక్కడకుడ అట్టిప్రమాదములు తప్పక కలుగనియు తుపాకులు లేకపోయినప్పటికి యాచిరందవాదముల కల్ల అంతంగములందలి అగ్నిబాల్లయే, కొవ్వే, కాంతిలేకపోవుటయే అదియే ఆయుధమై, ప్రమాదకరము అనునది వరసర ప్రశ్నయైయున్నది. నిలచియున్నాను. తనదే గామందరు మునుగోరుట నాకొనకలక్ష్యము. కానకసభాప్రవేశమును లలో తేలి గోరుట అల్పసంఖ్యాక పక్షమువారికి స్వాతంత్ర్యమేలను. యువసమావేశమును గావించవలసిన తీర్మానములను ప్రభువంశులకు సూచించి అనుగుణముగా మార్పు జరగవలెను. మునుగోరుట లన్నిటిని సహించుకొనక ముందుకొనవలెను. వానిని నూరించి మన కాంగ్రెసును మార్చుకొనవలెను.

గయ సమావేశము నుండియు నేను ఆసీనుహిమచల పర్యంతమును సంచార మొనర్చితిని కాంగ్రెసునందు విభాగములవలన దేశమునందు కాంగ్రెసు అధికారమును ప్రతిష్ఠయు తగ్గెను. దేశమందంతటను సంఘములకును తాగుతులకును అంతఃకలహము లమితముగా ప్రబలెను. కాంగ్రెసు ఏద్రోముగా ప్రవర్తించిన నే గాని తిరిగి కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠయు అధికారమును నెలకొనజాలవు పంజాబు హిందూమతావ్యుదీను కలహముల కాకరముయొక్క, సింధు బెంగాలు లందును మధ్యరాష్ట్రములందును వికమత్యము చూస్తూమై వివాదములు కలహములు అధికమగుచుండెను. హిందూమతావ్యుదీనైత్యత యన నేదియో యెరుగని పదివర్షముల పూర్వ మీద్రదేశములందుగల ఆస్యోస్యమునూ ఇప్పుడు గాన్పించవచ్చును.

నాయకుల తోషణము ప్రభుత్వము నాయకులైనవారు తమ పాత్రమును గుర్తుకుంకపోవుటవలన, కాంగ్రెసునందే కలహముల ప్రతిష్ఠించింది.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు ప్రతిపాదించుచు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ చేయించు భంగము రాలేదనియు, రాజీ మరుట అనునది ఒక పార్టీ రెండవ పార్టీలో కలుస్తేనే కలుగుననియు, ప్రత్యేకత్రోవను త్రొక్కుచు కాంగ్రెసు తీర్మానమును అమోచించుట వృథావారితో రాజీ మరుటదనియు, అవసర కాంగ్రెసుకేనే గయలోపాదిన పాటయే పాడుతారనియు, మనము ఆపార్టీలో కలిసిపోవుటగాని ఆపార్టీమనలో కలియుటగాని తటస్థించదనియు; వారి కానకసభ యెన్నికలతో మనము జోక్యముకలగజేసికొన వచ్చనియు; అప్పుడే వారికి అనుభవము కలిగి తిరుగ మనలో చేరుదుననియు, ఒకరి విషయముతో నొకరికి సంక్షోభము తలపెట్టడం నుండుటయే మార్గ మనియు వాదించిరి.

చల్లా శేషగిరి రావుగారు

శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావుగారు (ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంపాదకులు) తీర్మానమును బలపరచుచు తమ యువశాస్త్రమును నందు క్షిట్లు చెప్పిరి. శ్రీరాజీ అవసరమగునో కాదో తెలుపుమెదట మనము అలోచింప వలసియున్నది. అవసరములేక పోయినట్లయితే అవసర కాంగ్రెసు జరుపుటయు సవరణలేక. ఉభయపక్షములకు సంఘర్షణయు జరుగవలసిన యవసరములేక. ఏమనగా, కల్లకాయ పక్షముగారు కానకసభాపరిమార్చుటచేయువారు, వారి సోదరులు కలకాణ్ణులు పక్షముగారు కానకసభలో ప్రవేశించువారు, అయినప్పటికి కల్లకాయ పక్షముగారు ఒక ధర్మమును అనుసరించి యుండుటచే సోదరులైన వికలభాయిగారికి వోట్లు యివ్వకదని చెప్పటవల్ల, సోదరునికి వ్యతిరేకముగా పనిచేసినట్లయితే వ్యక్తిత్వ సంబంధముగ (Personal) ప్రశ్న కలుగదు. అలాగున యితరులు కూడ నట్లు చేయుటవల్ల రైమియు అనుకొనవలసిన పనిలేక. మంచిస్థితిని అనుభవించుచు భవిష్యత్ యొక్క శాంతి వ్యాపక వాదపోదకులకు యీ ద్వయమునందు ప్రవేశించే నీతి మి. వారి వ్యక్తుల దీక్షితి యుండుననుచు వా రేమియు ననుకొన నవసరములేక. రాజీమయమై ఒక్కటే మార్గమున్నది. వేటే మధ్యమార్గములూలేదు. ఇప్పుడుండే స్థితి ఏమనగా, కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము అంతటను ఆచరింపవలసియున్నది. ఒక పార్టీ వారుమార్చుటే దానిని గౌరవించుచున్నది. ఈ పార్టీవారితో యేమి కలుగజేసికొనకుండ ఆ పార్టీవారిమార్పునట్లు చేసికొనికొండి అని అన్నట్లయితే అంతరిమాత్రము సరియైనది కాదు. ప్రమాదకరము కాదు. నేను అధిక సంఖ్యాకులవారితో నొకడైనను అవసర కాంగ్రెసు జరుపబడి ఏ తీర్మానము అందు చేయబడునో దానికి బద్ధుడను కావలసినదే. అట్లే అంతరను బద్ధులు కావలసినదే. దేశీయ మహాజనసభవారు ఏమి తీర్మానించెదలో ఆ తీర్మానములకు ఏ విధమైన భంగములేకుండ మారు భావములేకుండ అభిలభ్యత జాతీయోపసంఘమువారు చేయవలసియున్నదే కాని, కాంగ్రెసు తీర్మానమును అమలులో పెట్టకపోవుటగాని రద్దుచేయుటగాని అర్హతలేక. గయతీర్మానములో కానకసభాపరిమార్చుటను ఆపువల (suspend) చేయునట్లయితే అది ఆ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకము, భంగకరము అగును. కనక ఒక్కటే మార్గమున్నది. అది అవసర కాంగ్రెసు జరుపుటయే అని చెప్పిరి. ఉమామహిమ కవిగారు తీర్మానమును వ్యతిరేకముగా మార్చిరి.

మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు

మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు గంభీరముగా లల వరచిరి. దాడుగారు గయకాంగ్రెసు నడియైన ప్రతినిధిసభ కాదని యిత్యాది మాటలను చెప్పివారు. ఆ ప్రతినిధులు నిజముగా తీర్మానము చేసినది తేనిది దాడుగారికి గుప్తముగా ప్రధానమరుట యీ అవసర కాంగ్రెసునంద జరుగవలెను. ఈత్ర్యము నిర్ధారణ చేయుటకే యీగధను చేయుటకు తానంగీకరించి సంతకము పెట్టిరిని చెప్పిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

పిమ్మట ఆంధ్రరాష్ట్ర దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వికమత్యము తమకు నుద్దేశముతోను అవసర కాంగ్రెసు జరుపవలసినదని తేటతెల్లముగా నాననకా పరిమార్చుట అమలులో పెట్టవలె ప్రస్తుతం ఆపువలచేయుటకు అభిలభ్యత జాతీయోపసంఘమునొకరు నొకరి తీర్మానమును సవరణగా నుపపాదించిరి. ఈయన యిందును గూర్చి ఉపన్యసించుచుండ అభిలభ్యతయును వచ్చినది. దీనిని సవరణక నొప్పకొనలేదు. తుదకు యీ కింది ప్రత్యేకతీర్మానముగా ప్రవేశపెట్టబడెను.

"గయలో కానకసభాప్రవేశమును గూర్చిన తీర్మానమును అమలులో పెట్టటం ప్రస్తుత స్థితిగతులనుబట్టి ఆపువలచేయుచు నిదివరకు మహాసభయందు జేర్చబడిన వివిధకతులను రద్దుపరచి సమాధానము నమమార్పులయినని అభిలభ్యతకసభాస్థాయీ సంఘమువారిని ఈసభవారు కొడుకు న్నారు."

ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీ ప్రసిడెంటు అయిన శ్రీ శేషవరపు రామదాసుపంతులుగారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు రెండు తీర్మానములయొక్క స్థితిని విశదపరచిరి. రెంటిని కను జూచి కారమును తెల్పిరి.

శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం గుప్తగారు రెండు తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగా మార్చిరి.

[ఫలహారానంతరము చర్చ]

ఒకసభ్యుడు రెండు తీర్మానములపై మార్చి నాయకులలో ఏకీభావము లేకపోవుటకు విచారింపెను.

స్వరాజ్యపార్టీ వారి రిప్టమునచ్చిట్లు పనిచేసికొనుటకు నొకసవరణలేక తీర్మానము చేపడెను. అభ్యుత్పాదకు దాని నిరాకరించెను.

ఒక సభ్యుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర గారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మార్చిరి.

శ్రీ మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు కూడ దీనికి వ్యతిరేకముగా మార్చిరి.

మరియొకరు గయతీర్మానము ప్రకారమే నడవలసినదని

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు

శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు పిదప మార్చుచు నిట్లు చెప్పిరి. అవసర కాంగ్రెసునంద జరుపవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. దేశీయ మహాజనసభలో పాటు జమీనులో ఉతేమసభ భిలాభము సభజరుగును. ఒక్క అభిలభ్యత జాతీయోపసంఘము ఏమార్పుగల తీర్మానము చేసినను మహమ్మదీయులుకూడ ఒప్పుకొనునట్లయితే యుండవలెను. జమీనులో ఉతేమవారు అంగీకారము అ.భా.బా.సం. వారి యభిప్రాయమువల్ల రాదు. అందువలన కర్మజవాగీ కారము సూచించుటకు దేశీయ మహాజనసభ జరపవలెను. అప్పుడు ఏ తీర్మానమునకుకచ్చినను దానికి అందరును ఒప్పులై యుండుట తటస్థించును. బద్ధులై యుండవలెను. అలాగున ఉండినపుడే యీ అవసరసభ జరుగును. కాంగ్రెసు విధానము ఆపువల చేయుమని వినుట చాల కష్టముగా నున్నది. తటస్థభావము అవలంబించిన లాభము లేదు.

శ్రీమతి యామినీపూర్ణ తిలకమ్మగారు శ్రీమతి అవసర సభగాని కాంగ్రెసు విధానమును ఆపువల చేయుటగాని అంగీకరించుటలేదని శ్రీమతి యన మార్చిరి.

టంగుటూరు ప్రకాశంగారు

శ్రీమతి టంగుటూరు ప్రకాశంగారు తమ యభిప్రాయము నిట్లు చెప్పిరి. రాజీయే నుద్దేశముతో యీ తీర్మానముల చర్చ చాలసేపుజరిగింది. వ్యాధియుము మనస్సులుకలసి అంతా ఏకంగా ఒకదానిలో వని కేస్తే రాజీ ఆపుతుంది. ఇట్టి ప్రయత్నములు ఆ.భా.బా.సం. లో కూడ సవరణలు తర్వాత సవరణలు పెట్టబడి చివరకు ఏకీభావము రాతేపోయెను. ఉభయపక్షములవారి అంతరంగములు కలిసికట్టుయితే దేశము అభివృద్ధిగాంచుటయు మనపని అభివృద్ధిచెందుటయు కలుగును. అందిరి యుద్దేశమునూడ వికమత్యమునకే. కాని ఆయొకమత్యము అవసర కాంగ్రెసునట్ల గాని ఆ.భా.బా. సం. వల్లగాని కొనసాగునని యిప్పుడు చెప్పటం కష్టము. రద్దుచేసి నాము ఆనే అర్థముతో గయతీర్మానమును ఆపువల చేసినట్లయితే అవసర కాంగ్రెసు సభచేయు అవసరమేమో అని అనుకొనుచున్నాను. కాని అలహాబాదులో కానకసభాపరిమార్చుటగాని చివర తీర్మానమునట్లను, ఇతర రాష్ట్రములమోస్తరు చూచినను, స్వరాజ్యపార్టీ వారి కర్మమారము చూచినను అవసరదేశీయ మహాసభయొక్క అవసరము గూర్చి సందేహింపవలసినదొచ్చుచున్నది. రాజీయే తీర్మానముల అంతరములుగా నుండున్నవి.

వి. యంత్రాధిపతి పూర్తియగునని కావు. కేవల ఆ. భా. కాం. సం. సభలో ఇంకను ప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశపెట్టబడవచ్చును. ఆనంతరంబే తరువాత ఆ. భా. కాం. సం. మువారు అప్పుడు ఏదైనా రాజీతి కార్యమునకు రావచ్చును. విశ్వభావము అందరూ కాంగ్రెసు వల్ల విశ్వమువచ్చినది అఖిల భా. కాం. సం. వల్ల వచ్చినది వాస్తవో కాదు ప్రసక్తిలేదు. మైసూరికి పార్టీ వారి కెదురుపరచుము తీవ్రముగా చేయకుండుటయు, నిర్మాణ కార్యక్రమకాసనోల్లంఘనములను చేయకుండుట మైసూరికి పార్టీ వారి దండవలన దనియు తమయభిప్రాయమనియు, సరియైన వాతావరణము కుదిరినట్లు యితే దీనివలన 31 వ తేది లో తుననే విరివైన వ్యక్తి కాసనోల్లంఘనము చేసిన లాభకరమనియు మూలపున నిర్మాణ కార్యక్రమము చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి.

మీరు తీర్మానములను తిలకుటగా నుండిరి.

డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు

తరువాత డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు రెండు తీర్మానములను వ్యతిరేకముగా విధిపాయ మిచ్చిరి. ఈ అనంతరంబే కాంగ్రెసుసభ అను విషయము ప్రథమమున ఆయిట్లాంటి ఆవాద గారిల్ల పుట్టుటయు, పిమ్మట రాజీ కబుర్లు జరుగుటయు ఉభయ పక్షములకు ఏకీభావమునకై Platinudes నడచుటయు యీ వ్యవహారమును గురించి తెప్పి తమ స్వాభిప్రాయమును పట్టు తేల్చిరి. తమ మనస్సునకు కాసన సభా ప్రవేశము యిచ్చుచు లేదనియు, కాసనసభా బహిష్కార మును గురించి తిరుగుబాది మార్పు చేయుటకును యిచ్చుచు లేదనియు చెప్పిరి. కాని దేశమునందలి రాజకీయ పరిస్థితులవలన యిలాంటివిగా మైసూరికి పార్టీ వారు స్వరాజ్యపార్టీ వారితో చేరి కాసనసభలోని స్థానము లన్నిటిని ఆక్రమించుకొనగలసిన దని విశ్వయముగా చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. అప్పుడు డైరెక్టరు గ్రహముకల్ల యీ కాసనసభా బహిష్కారమును ఆపుటకు చేయకుండుట కంటే గవర్నరుకుంటును మా బల మున్నది నుమా యని చూపి ప్రేక్షా వాగుంటుందని తోచుచున్నది. గవర్నరు తీర్మానమును కాసన సభా బహిష్కారము ఆపుటకు చేయవలెనని, యంతకంటే విస్తృత రైతు మైనది చేత కాని తనము చుక యొకటి లేదు. తమ రందరు కాసనసభలకు బోత్తు వారికి నోట్లు యివ్వవలెనని ప్రచారముచేయు లేమని విషయముగా తోచిపట్టుచునే తమ యుపకుల్యతను వ్యక్తపరించి చెప్పుటలసివచ్చి. మైసూరికి పార్టీ వారికి వారి ప్రయత్నము చేసి కొనుటకు పూర్తిగా మీరు కలుగజేయవలసివచ్చి. అది యుక్తము. న్యాయము. అట్టి పద్ధతి నకులించెదరా యీమె జూరీవారి పరిశ్రమకు భంగముకాజేల్లదు. స్వవిషయములో తాను అట్టి పద్ధతివచ్చి పట్టుకు మైసూరికి తొలిసారిగా వచ్చిన యీ కాసనసభ ఎన్నికల వ్యవహారములో ఏమియు జోక్యము కలుగజేసికొనవలెదరా రాజకీయ మునందు తూపులేదంటే పోవుటకు యేర్పరచుకొన్నా ననియు, ఎప్పుడైన యీ యెన్నికల వ్యవహారము నమాప్తి కేంద్ర పీఠం తనవంటి వారికి మరల యెట్లవచ్చినదా మచ్చివచ్చును రాజకీయములందు పాల్గొనుట కుత్సాహించుననియు చెప్పిరి. విశ్వవ్యవహారమునందలి కొరిరి. ఉభయపక్షములు కలియనిదే విశ్వవ్యవహారము రాదని చెప్పిరి. అనంతరంబే మహావ్యయమునకు కారణమగును. బహిష్కారము ఆపుటచేయుట అనునది ప్రమాదకరము. అందుకల్ల యీ రెండు తీర్మానములకు తమ కంగీకారములేదనిరి.

చివర ఉపపాదకుల ప్రత్యుత్తరము తీయబడినది. రెండవ తీర్మానము (అ)గా గోపాలకృష్ణయ్యగారి సమైక్యమున తీర్మానము అంగీకరింపబడలేదు. మంగయ్యగారి ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ తీర్మానమునకు 48 వోట్లు అనకులముగాను 28 వోట్లు ప్రతికూలముగాను వచ్చెను. వారిపేర్లు వ్రాయబడినవి. తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

ఇతర తీర్మానములు

1. భద్రత ఋణమును వినియోగించుటవిషయములో ఈ కోజున తయారుచేసి పేసిడెంటుగాకి దస్కతు గల మొదలు రాండము నుండి ఏర్పాటు చేయుటకు తీర్మానించబడినది. అధికారము జిల్లా కమిషనరీ (వాసి క్వెరలో భద్రత బాంకును నిర్మాణము చేయుటకు కార్యకర్తల చర్యజరపవలెనని.
- శ్రీమదేవపాక రంగయ్యనాయుడుగారు మాత్రము తీసికె అంగీకార మిచ్చులేదు. తీర్మానము అమోదింపబడినది.
2. (అ) దేశంబు చిత్తరంజనదాసుగారు ఆంధ్రదేశము నకు వచ్చునపుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము తరపున వైభవాద పురములో వారికి స్వాగతభరణము నొసంగుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- (ఆ) వారికియ్యలసిన స్వాగతభరణమును తయారుచేయుటకు శ్రీయత భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య, జేమరపు

కామదాసు, అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు నియమించబడినది.

ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడినది.

3. మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల గూర్చి కరవక్రమము తయారుచేయుటకు శ్రీ భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య, రాఘవచంద్ర చౌదరి, భమిడిపాటి సత్యకాంధ్యం గార్లు సహాయముతో తయారుచేయవలెను. రాఘవచంద్ర చౌదరి, సుశ్రీ నారాయణగార్లు ప్రయాణపుభివ్యలను బందరులో నుండుటకు భక్త్యభివ్యలను ఇచ్చుటకు తీర్మానింపబడినది. అంగీకారము పొందినది.

4. (అ) కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సాగించుటకు వెంటనే మనరాష్ట్రములో బాతీయ దేశభక్తబృందమును స్థాపించుటకు తీర్మానించబడినది.

(ఆ) ప్రతిజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఈ విభాగము నాచరణలో పెట్టుటకు తాలూకా కోక దేశరాధకునికంటే తక్కువ కాకుండ వారిస్థితిగతులను బట్టి సాక్ష్యమైనంతవరకు వియత్యాలును కాంగ్రెసు ఉద్యమమును వినియోగించుటకు ఏర్పాటుచేయవలెను.

(ఇ) రాష్ట్రీయసంఘమునకు జిల్లాసంఘములకును రాజకు తిలక్ స్వరాజ్యనిధిలో సకమునకు తక్కువగావలె, సహాయము అనంతరము దేశరాధకులకు సహాయము నిమిత్తము వినియోగించవలెను.

(ఈ) ఈ కార్యమునకై గవర్నరు కాంగ్రెసు తిలక్ స్వరాజ్యనిధికంటే అతనముగ ఎక్కువ తిలక్ స్వరాజ్యనిధిని కనూలు చేయవలెనని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(ఉ) ఈ కార్యమును వెంటనే ఆరుబిల్లు పెట్టుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసునిర్వాహకసంఘమువాకు తగు ఏర్పాటు చేయవలెను.

తీర్మానము అమోదింపబడినది. డిక్టరుమాత్రము వ్యతిరేకాభిప్రాయము విచ్చిరి.

5. శ్రీ|| గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చినందున రాజీనామాను అంగీకరించబడినది. వారిస్థాన ముగ్గురాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని ఎన్నుకొనబడినది.

6. అఖిలభారత సంఘసభ్యత్వమునకు శ్రీ యు. వెం. కామయ్యగారిని రాజీనామా అంగీకరించబడినది. వీరి స్థాన శ్రీ గజబిల్లి కామచంద్రరావుగారిని ఎన్నుకొనబడినది.

స్వరాజ్యపతాకము

7. స్వరాజ్యపతాక గౌరవ సంరక్షణార్థము నాగపురమున (అ) కాంతి సమరమును సాగించుచున్న కాంగ్రెసువారు కీ సంఘమువారి యభినందనములు అందజేయుటకును.

(ఆ) ఆ సంఘమున చెరసాల కేసినవారికి సంఘమువాను సానుభూతిని తెలియజేయుటకును.

(ఇ) ఈ కాంతి సమరమును సాగించుటకు ఈ సంఘము వారు కీ క్రిందవలె తోడ భవమును, జనమును, కంపుటకు సంకీర్తనమునున్నదృఢ నిశ్చయమును నాగపూరున బాతీయపతాక సమరమును నడిపించు భారమును వహించిన నాయకులకు తెలుపుటకును, ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘాధ్యక్షులకు అధికార మియ్యద మైనది.

(ఈ) ఈ నాగపుర స్వరాజ్యపతాక గౌరవభంగ ప్రయత్న సంకల్పమును గైకొని అఖిలభారత సంఘసభ్యత్వమునకు కాంగ్రెసు తన విజయధ్వజమును హిందూదేశక్షేత్రమున కార్యక్రమము నాటగలుగుటకు గాను ఆస్తిరాష్ట్రముల వారును వారి శక్తికొలది భవమును జనమును పంపవలసినదిగా కలుగుజేయుటకు ఈ సెల 25 వ తేదీని బొంబాయిలో సమావేశము గానున్న అఖిలభారత స్థాయి సంఘమువారిని ప్రోద్బలము చేయుటకు తగిన యధికారమును అందలి యాంధ్రసభ్యులకు యియ్యద మైనది.

* * * * *

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ

మే 21:— మకాం బెజవాడ నేటియందము 8 గంటలకు యిక్కడ శ్రీ కాశ్యపరావుగారి భవనమున ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశము జరిగింది. 18 గురు సభ్యులు హాజరు. శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి. నాల్గవ తీర్మానములు చేయబడినవి. తొలినాడ రాష్ట్రీయభద్ర భాండారమున నిలయున్న సరకును అమ్మివేసి యింగింపుచేయవలెనని తీర్మానించబడినది. ఉత్తర అనంతపురంజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు పంపిన వస్తువులు ఆస్తి

కోహటు హత్య ప్రభుత్వ ప్రతికారము

హంతకులను శిక్షించుట

ఆఫ్ఘిదీ గుంపుల ఒకంబునకు ప్రతము

అఫ్ఘానీతావాసు 21 మే:—ఇటీవల కోహటునందు జరిగిన హత్యలకు ప్రతికార మొనర్చుటకును, ముండిటిని జరుగకుండ నొనర్చుటకును గతపదిదినములందు చాలాభివృద్ధిపొందెను. ప్రభుత్వమువారికోతము టిర్రాను భయకంపితముగా నొనర్చెను. కాని ఆఫ్ఘిదీ కొండగుంపులు నేర మొనర్చిన హత్యలద్వేషమునై లెంత యధికముగనున్నను ఆయాగుంపుల గరినాద్దులబాధ్యతలు, పరస్పరద్వేషములవలన అందరు నేకముగ చర్య చేసుకొనుట కష్టసాధ్యము. ప్రస్తుతసందర్భమునగూడ ఒకత్తై గుంపులగూడ నిట్టి నేకలవు. ఇందుకు గాను తన తేదీన కొండగుంపుల వారి ప్రదేశము లన్నిటివైనను, పంచారమునర్చి వారిని హెచ్చరించుటగాను 15 విమానము లొక్కడకోము గావింపబడినవి. ఈపదర్శనమును బానిసలకే, గుంపులవారిలో నప్పటివరకున్న భేదాభిప్రాయములంతరించెను ఈగుంపుల వారిసభ 12 వతేదీన జరిగెను సర్. జాకామాఫీగారు కొంతమంది యధికారులతో గలసి జిల్లా (సమావేశము)కు జరిగెనది విషయముల నన్నిటిని విచారించు గనుడి తెను. వీని ఫలితములుగా నాగుంపులనా తుటలందరును గలసి ఈకొండపురమును (వాసిఇచ్చిరి అజులు భాక ఫహానాలో అక్కడ నులూను మీద ప్రాసరునా మొదలగువారు (విద్యుదానికి కేంద్రంబుటకు మాకు గూడ కేటరులగ నే వారిని పరిగణించెదరుని ఆఫ్ఘిదీ బరకాతగుంపుల నాయకుల మకు మేము ఇందుములముగ చెబుతున్నాము. వైఅయిదుగురును వారికుటుంబములు ఇకమీద మాదేశమును ప్రవేశంకరాదు. వారట్లా ద్వి నయెడల పట్టుకొని ప్రభుత్వమువారి కొప్పగించెదము. మాగుంపులందెవ్వరు గాని వారికి నివాసముగాని మామముగా నియమించు సంగు నెడల ప్రభుత్వము వారుచిరున కోవినచర్యను, విషయములచే గాని మరి ఇతర మార్గములలోగాని దీనుకొనవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. ఇంతియకాక ఇదివర కీ గాంగునవారొచ్చిన వర్యలకు ప్రభుత్వము వారు విధించు శిక్షలకు కట్టుకడియుండుటకు గూడ పిరంగీకరించిరి. సభముగి నినవెంటనే వారందరును, ప్రభుత్వోత్త్యోగులునుగలసి వైగాంగునకు కరణమిచ్చిన అల్పమైన గ్రామమును భ్యంసమొనర్చుటకు జనిరి. కోహటుదురంతముకరవార నానాంతరము ప్రథమమున విశ్రాంతిదీనుకొనిన గ్రామమున కిదివరకే ఈగతిపట్టెను. ఇట్టిసంతకుల తుపకార మొనర్చినయెడల పెట్టిశిక్ష గలుగునొ ఇందువలన ప్రతివారికిని బాగుగ మనస్సునకు నాకెను. ఇంతువల న నికమీద ఇట్టిభూరముల నెక్కడును గావింపకుండురు. కోహటుకును ఆఫ్ఘిదీలను ఇంకను దండింపవలసియున్నది. ఈప్రాంతముల నాయకులు కొలదికాలములో తనను కలుగుకొనుటకు సమావేశము

శ్రీమతి సరోజినీదేవి యువన్యాసము

భావికార్యక్రమమునుగురించి ప్రసంగించుట

(నమ్రద్రపు టౌన్లను సమావేశము)

గృహము పాఠశాలము 6-80 గల మదరాసు తిరు
వల్లికల్లెటి నమ్రద్రపును పట్టణపాఠశాలకు జరిగెను. ఆసమ
యమున శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారి, శ్రీమతి సరోజినీదేవి,
శ్రీయంత్ర దేవదాసు గాంధీ మొదలగు వారు హా
జరైరి. శ్రీమత కింగారజేలు చెట్టిగారధ్యక్షత వహించిరి.
శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు తమ భావికార్యక్రమమును గురించి
యిట్లు పేర్కొనిరి.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి

ప్రభుత్వమున మదరాసువారు దేశీయరాజకీయములంద
త్యుత్సాహమున గవ్వలపంతులు విచారించిరి. తాను గతకర్త
తమున మలబారునందే మదరాసునకువచ్చి నమ్రద్రపు టౌన్లను
గాంధీ చింతనయను పశ్చాత్తాపమునందు
తెలిసిన భావములను, ప్రస్తుతమున న
స్వంత అభిప్రాయములను ఎట్టిభేదమున లేదనియు ఇదివరకు
తలనే అనుసరించుకొని కార్యక్రమమునందు కాననభావ
హిమ్మారమునందు గవ్వలము గలదనియు నుడిచి బాంబాయి
యందుగూడనున్న జాతీయోపసంఘమునందు గావించబడిన
పనిని గురించి ముచ్చటింపుచు నట్లు నడిచెను.
తనకార్యము బాంబాయి జనుమియెనుట నుత్సాహి
చింతనకు ఇచ్చితిని కిందివిధమున చాలామార్లుగలిగెను
మన కాలగమనముచే బాంబాయిజనులతోచనియెను. గతమున
యమునవలెనే ప్రస్తుతజాతీయోప సంఘమువారు కాననభా
వవేత, హిమ్మారముల గురించి తీర్మానింప నుమావేశమగు
చుండిరి. గతకాలము వారములనుండి మీరు "అధిక" అల్ప
సంఖ్యాకపక్షముల నుండి వారివారి అభిప్రాయముల
వివరించు ను పశ్చాత్తాపములను వినియుండును. గమ
నింపబడినది సంఖ్యలనుగాదు. వానియొక్క మనోభావక
ప్రకటనములను నడుదేవులను మార్తమే నాకు గాతలని
విషయము. విషయముగాని "అల్ప" "అధిక" సంఖ్యాక
పక్షములు వారంత మార్తమేకలేదు. దేశావశ్యకతలను బట్టి
మన, పూర్వాభిప్రాయములను, తీర్మానములను మార్చుకొను
చుండవలెను. నేనే ఇదివరకట్టి తీర్మానములను మార్చింది
యున్నను, నా దేశాభివృద్ధిని కలవరమై న
యెడ దానిని వెంటనే స్వంతమొనర్చు నిర్ణయము గ
నుండును, ఇట్టివారితప్పరకయేదేశాభివృద్ధి కలవరమున నడిచు
చుండును. దానినిగమనమున మనము నిర్ణయించెను. తనకర్త
మున కాననభావవేత మనచింతననే నేను మియెనుట తెలిసి
యుంటిని. నేనిప్పుడును ఆదేశాభిప్రాయముతో నున్నాను,
వాక్యకర్తాభిప్రాయములనే నిలబెట్టుకొనెను. కానిహిమ్మార
మునుగోరుటకు వారోహిమ్మారమునో, కాననభావవేతమును
గోరుటకు అల్పసంఖ్యాక పక్షమునాటికి స్వాతంత్ర్యమేకదు.
గయనమావేశమున గావించబడిన తీర్మానములను ప్రస్తుతకర్తలను
ననుసరించి అనుగుణముగ మార్చుకొనవలెను. మనవిధికులన్ని
టిని సంతోషింపకనే మొదలగునవలెను. వానినినవరించి మనకా
ర్యక్రమమును మార్చుకొనవలెను.

గయన సమావేశము నుండియు నేను ఆసనహిమ్మారముల
పర్యంతమును సంచార మొనర్చితిని కాంగ్రెసునందు విభాగ
ములనందే దేశమునందు కాంగ్రెసు అధికారమును ప్రతిష్ఠాయు
తగ్గెను. దేశమునందెట్లును సంఘములను తగ్గెనులను ఆంధ్ర
కలనము లమితముగ ప్రబలెను. కాంగ్రెసు ఏకగ్రీవముగా
ప్రకటించిన గాని తిరిగి కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాము అధికారమును
నెలకొనవలెను పంబులు హిందూమతమునకు కలనముల
కాకరమయ్యెను. నిండు బెంగాలు లందును భక్త్యరాష్ట్రములం
దును వికమత్యము మున్నమై వివాదములు కలనములు అధిక
మగుచుండెను. హిందూమతమునకుదయ్యెక యన నేనియో
యెగునని వదిలెత్తరముల పూర్వ మిద్రదేశములందుగల అన్యో
న్యముగూడ ఇప్పుడు గానించుచున్నది.

నాయకుల తాపము

ప్రస్తుతము నాయకులైనవారు తమ భావ్యతలను గుర్తె
కుంగకపోవుటచేత, కాంగ్రెసునందే కలనముల తలెత్తుట

చుకొన బాలకపోవుటచేతనే ఇవి పుట్టెను. దేశమునందలి విభేద
ములు పోగొట్టుకొని నవనయెడల మొదలు కాంగ్రెసు నందు
విభేదముల నడచవలెను. ఇందుకు మన మేమి చేయవలెను?
దేశమునందు కాననభావకమును ప్రారంభించుటకు తగిన
లక్షణములుగ తేవు. కాననభావకమునకు మహామైందము నుం
వలెను గాని, కృత్రిమమైనదిగ నుండరాదు. ఏకటింగు మొద
లైనది రెండవతరగతిలోనికి వచ్చును. జాతీయపతాకమును
మొదలగునది, సాధారణకార్య నిర్వహణములోని అత్యంత
కార్యములు గాన నది కాననభావకములోనికి రావలెను.
కృత్రిమకాననభావకములను ప్రజల దృష్టానుమతి అభిమా
నమును జనింపజేయ.

దేశమునందు కలియగల నాయకులలోపటు ఇందుకు
కారణము. దేశము నుద్ధరించి కార్యకర్తలనుగ నొనర్చు
టకు ముందు కాంగ్రెసు నుద్ధరించవలసియున్నది. అంత
మీద మిథావములను సరిగ్గా కృత్రిమము ప్రతిభలను పం
వలెను. అట్టి ప్రతిభలను పంపిన గాని స్వకార్యము సంపా
దించుట కున్నాన్యము.

కాననభావక మార్తమేక

మనము యథార్థము లగు పరిస్థితుల నెదుర్కొనవలెను.
పంబులందుగల స్వల్పసంఖ్యాకములు కాననభావకవేతమును గోరు
చున్నాడు. నెహ్రూవాదులకుటి స్వాతంత్ర్యముల యుద్దేవులను,
వారిదేశావసారిని ఎత్తుకును అనుమానింపవలెను. స్వరాజ్య
సంపాదనకు ఆమార్గ మనకు నది వారి అభిప్రాయము. కాని
వారి కభ్యంతర తెలుసుటకు నాకట్టి హక్కులేదు. వారిమార్గ
మున మన మెట్టి అడ్డంకులను గల్పింపరాదు. మన కాంగ్రెసు
నందు ఎత్తుక పంబులందుగల నాయకులు వారిలో నుండిరి.
అందుచే వారికి తగు నవకాశ మొన గ వలె ను.
మనము కి కర్తవ్యములనుండియు కాననభావకమును ప్రజ
లకు బోధించితిమి. ప్రజలకు వాడుక నా విషయమును తెలిపి
తిమి. ఇకమీద కొలది నెలలు మాత్ర మునాకొనిన యెడల
వారి విశ్వాసము చలిం చు నది గ నుండ గూడదు.
అట్లు చెలిం చిన యెడల వారికి దాని
యందు నమ్మకము లేదని తెలియ నగును. ప్రస్తుతము మనము
కాననభావకహిమ్మార ప్రచారమును మానుకొనుట కాంగ్రెసు
నందు రెండు పక్షములను పరస్పరసంఘటించుదవలెను. ఇందు
కులన నిరంకుశముల మైతియు దానితో కాంగ్రెసు ప్రతి
ష్ఠాయు బలపడును. అట్లుగాక మనము కాననభావకహిమ్మార
మింకను బోధించు నెడల రెండు పక్ష
ములను సంఘర్షణమును మగమును జనించి ఎన్నియో
వర్తనములవరకు దేశము కలనముల కాటకములు స్వరాజ్యము
మార్తమగును. అందుచే నకనరకుని నెట్టి త్యాగముల నై
నొనర్చి యొకమత్యమును స్థాపించుటకు యత్నింపవలెను.

కింగార వేలు తెచ్చిగారు

అధ్యక్షులకు కింగారవేలుచెట్టిగా తనకర్తవ్యనిపుణులు దేని
గాని ప్రసంగమున కనంతప్రేమి తెలిపిరి. మహాత్ముని కాత్మో
కార్యక్రమమే భారతదేశమునకు విముక్తినిచ్చుననియు కానన
భావకహిమ్మారమే సాధన మనియు చెప్పరించెను. నాయకుల
కొరతగాను దేశము తన నిర్ధారములను విడువవలెను. కానన
సభావేతమును స్వరాజ్య సంపాదనకు సాయపడవలెనని
దేశము నిర్ధారత మొనర్చెను. గాంధీ మహాత్ముడు
దీనిని చాల మార్తదృష్టితో నిర్ణయించెను. మహాత్ముడు కార్య
రంగమున లేవకతో దానిని మనము విడవదగినాదు. గాంధీ
మహాత్ము డొక్కడే నాయకుడు. ఆతని తరువాత వందరును
గురువు. ఇతరు లెంతవారునో సి. రాజగోపాలాచారిగారు
నూడవంతకాదుకదా. రాజగోపాలాచారి గారు మహా
త్ముని కర్తవ్యమునకేని నడవునున్నాడు దానినే మన మను
సరింపవలెను ఇకమీద కాననభావకవైపు నేమాత్రము దృష్టి
నిడక కాననభావకమునందును నిర్మాణకార్యక్రమమునందును
మార్తమే మన కేర్పల కేంద్రీకరింపవలెనని నుడువుచుముగించెను.
అంతప్రకారమున ఒక తివాసీల కర్తవ్యకార్యాలయ
ధ్యక్షుడు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి గాను ఆర్పించిన తివాసీ, వి.
ఎల్. కాత్రిగారిచే నేలము వేయబడెను. అందు కు 35 ల కది
అమ్మడుపోయెను.

తరువాత కర్తవ్యునికిని ఉపకారములకును వందనముల
తో సభ ముగించెను.

ఆయిల్ ఎంజినును
కొనవలసినప్పుడు
2/ హాయిగర్మను గురించి యోచింపును
"బెస్ట్" ఎంజినులు మిక్కిలి మితస్వభావము గలది.
BEST & Co., Ltd.
Post Box No. 63, MADRAS.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి

శాంతి సైన్యము

మండలసంఘములకు విజ్ఞప్తి
ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి,
శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశ్యోరరావుగారు బెజ
వాడనుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఆంధ్ర
దేశములో ఆయా జిల్లాలలో తిలకు స్వరాజ్యనిధికి
ఎంత మొత్తము వసూలైనదియు ఎంతవందా వేయ
బడినదియు ఎంతమంది శాంతి సైన్యము (వాలంటీ
యర్లు)లో చేరినదియు, నాకును వార్తాపత్రికలకును
తెలియజేయవలెనని మండల
జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శులను అధ్యక్షులను
కొరుచున్నాను. మరియు, ఆవిషయములనుగురించి
సరిగా వెంటనే నాకును వార్తాపత్రికలకును తెలి
ద్వారా తెలియబరచవలసిన దని ప్రతిమండలము
లోని తాలూకాల అధ్యక్షులను కార్యదర్శులను
కొరుచున్నాను. ఈ పయినములు యీనెల 24 వ
తేది ఉదయములోపున నాకు తప్పక చేరవలెను.
బాంబాయిలో లఖుభారత జాతీయోపసంఘసభ
ప్రారంభము కాకముందే ఆసంఘ కార్యదర్శికి యీ
రాష్ట్ర మొత్తములు తెలిద్వారా బాంబాయికి
తెలియజేయుటకు యిందువలన వీలగును. ఈ
నెల 25 వ తేది దాటినప్పటికి మనవాటా లింక్
స్వరాజ్యనిధి మొత్తము శాంతి సైన్యకుల మొత్తము
సంపూర్తి యగువరకు సొమ్ము వసూలును శాంతి
సైన్యకుల జేర్చుటయును జరుగుచుండవలెను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల సూతనమంత్రులు

గౌ. రాజాపరమాంధ గారు స్థానిక స్వరాజ్యసభాగో
కాళుకును గౌ. ఖటాకి నవాబుగారు ఎన్వైజు, పరిశ్రమ
లు, కృతసాహసు అనుమానుకాళుకును మంత్రులుగా నుండు
రనియు, ఇతర కాళుల విషయమును కూడవచ్చులు జనుగు
ననియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు సామానుల కొనుపదధి

భారతవర్తక సంఘమువారి అసంతృప్తి

బాంబాయి, మే 21:—ప్రభుత్వమువారు సామానుల కొ
నుట యందు ప్రస్తుతము సాగించుచున్న పద్ధతికసంతృప్తి దెలు
పుచు భారత వర్తక సంఘమువారు భారత ప్రభుత్వమువారి
కమహాజనునీరి. ఇకమీద కట్టికున్నకాళుకును రైల్వేకాళు
కును, మరియుకాళుకు గారిన సామగ్రికాను భారతదేశమున
నేలేదన్న ఆహ్వానింపవలెననియు రూపాయి కరెన్సీలోనే
ఆన్ని వస్తువులను కొనవలయుననియు
ఆదు దెలుపబడెను. ఇండియన్ స్టోక్స్కాళుకు కలహానొసగు
టకుగాను ఈ బాంబాయినుండియు, బెంగాలు బాంబాయినుండి
యు నొక్కొక్క ప్రతినిధిని నియమింపవలెననియు నందు
నూచించిరి.

ఒక రూపాయికోటును తీసివేయవలసిన దనియు నీ
సంఘమువారు నూచించిరి.

బాంబాయి మితవాద సమావేశము

సతారాజిల్లా కరాడ్ నగరమున జరిగిన సై సమావేశ
మునకు 150 మందికన్న రాదేదనియు వచ్చినవారిలో చాల
మంది ఆజిల్లావారేనియు, వ్రాహ్మణేయులు రానేలేదనియు,
మంత్రులకు పంజాబీ, యెలలో మెనరాగారు వచ్చినను
బాంబాయి కానన భక్తులలో నొకరుమాత్రమే వచ్చిననియు,
మితవాద పక్షము లిభరలు సభ్యులతో చేరినప్పిల్లలా తమ
కు సభ్యము వచ్చుననుకారణమున సమావేశమునకు రాదనియు
వ్రాహ్మణేయులకును లిబరలులకును సమాధానము కల్పించినదియు
దాకు ప్రత్యేకముగా తమ ప్రతినిధులను కాననభావ కంఠుకు
ప్రతిభలను లొనర్చుచున్నా రనియు సతారాజిల్లా
కరాడ్ నగరమునుండి తొలక లిబరక సభ్యుడు వ్రాసెను.

అంధ పత్రిక

1923-వ సం॥ మే నెల 22-వ తేది

మంగళవారము

ప్రజలు : నాయకులు

దేశాధిపతియైన కాంగ్రెసు వర్గమునకు మిటి సభ యందేమి, శుక్రవారమునాడు కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభయందేమి, నాయకులు సమావేశమై భావికర్తవ్యముగూర్చి యోచించెదరు. ఉభయ పక్షములనాయకులును సమాధానప్రయత్నముల గావించెదరు. బొంబాయిలో గూడెడి సమావేశము, సంయోగమును గూర్చుగాక యని కోరెదము. నాయకులకన్న ప్రస్తుతసమయమున ప్రజలే స్థిరమై యున్నటుల దోచుచున్నది. నాయకులను బాధించెడి సందేహములు ప్రజలను బాధించుటలేదు. నిరాకరణకార్యక్రమమునందు, రాజకీయబీజములు లేవని, రాజకీయ కార్యక్రమము నేర్పరచి శాసనసభలలో పోరాడినగాని స్వరాజ్యము సిద్ధింపదనియు దలచెదవారు, సందేహ బాధతులై మరల ప్రాతలెన్నలవంకకు దృష్టిని సారించుచున్నారు. ఇది మామూలు పిటిషనులు, ప్రార్థనలకంటె దిగి, దేశపు సంకెలను మరింత జలకరుచునని వారు గ్రహించుటలేదు. స్వతంత్ర నాథారపడియుండట, ఆధ్యాత్మికమనియు, శాసన సభలలో జేరి వాదించుట రాజకీయమనియు దలచుటకన్న దురభిప్రాయము వేరుండబోదు. ఆధ్యాత్మికబలము నొసగునది, రాజకీయముగ బలము నొసగుక తీరదు. ఆత్మతత్వప్రవర్ధనమువలన, స్వరాజ్య, స్వరాజ్యములు లభింపగలవు. భైత్యుక పద్ధతులు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించు ననుట కల్ల. గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన దౌర్జన్య రహితసహాయనిరాకరణపద్ధతి స్వరాజ్యము నెటుల బ్రసాదించునో, సామాన్యప్రజలు గ్రహించిరి. కద్దరువలన స్వరాజ్య మెటుల లభించునో, వారు విద్యాధికులకు బోధింపగల్గుదురు. పాశ్చాత్య రాజకీయ విధానములను వల్లెవైచిన రాజకీయ సంస్కర్తలకుమాత్రము నిర్మాణకార్యక్రమమునకును స్వరాజ్యసిద్ధికిని సంబంధమేదయో జాగుగ గోచరింపలేదు. అందుచే భారతజాతిని విడిచి వెలుపల నెక్కడనో స్వరాజ్యముగలదని భ్రమజెందుచున్నారు. దేశములో ప్రస్తుతము గలిగిన వివాదమునకలెకును కారణ మిదియే. ఇప్పటికయినను ప్రజాసామాన్యమును ఖమిపించిన, వారు నిరుత్సాహములు గావెదని విశదమగును. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజల నాయకులనుమాత్రము నమ్మకొని, తమధర్మమును మఱచుచో, దేశమునకు తీరికవివత్తు వాటిల్లును. నాయకులు తమగ్రామముల కేతెంచినను ఏతెంచకున్నను, వారు ఎల్లప్రదేశములలోను ప్రబోధము గలిగించినను కలిగించకున్నను, ప్రజలు కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిర్వహించి చరితార్థు లగుట ధర్మము.

ప్రజలకేమి, నాయకులకేమి, కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములే పరమప్రమాణములు. నాయకులకు కాంగ్రెసుపై భక్తి దోలినగాని, వారు కార్యోత్సాహమును కోల్పోయినగాని, ప్రజలు గూడ నిర్వహణపై నిరసక వనసకములేదు. స్వరాజ్య కాలమునకు, గాంధీమహాత్ముడు బోధించుట

కెల్లరకును హక్కు గలదు. అందుచే, వారు తమ విధిని నెరవేర్చిరా, వీరు తమవిధిని నెరవేర్చిరాయని ప్రశ్నించుటకో కాలముగడువక, ఎవరివిధిని వారు నిర్వహించుట ముఖ్యము. హిందూదేశదాస్యమును తొలగించవలసిన భారము, తనపై గలదని ప్రతి భారతీయుడును తలంపవలెను. కాంగ్రెసుసభ ఎప్పటికప్పుడు దేశధర్మమును ప్రతిపాదించుచునే యున్నది. ఆట్టితరీ యనుమానములతో బని ఏమి? ప్రజలు తమధర్మమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచుండుచో, నాయకులు కానుకంజ వేయజాలరు. నాయకులు ప్రజల నెటుల నడిపింతురో, ప్రజలును నాయకుల నెటులనే నడిపింపగలరు. ప్రజలును నాయకులును పరస్పరధర్మమును గ్రహించునెడల, ప్రస్తుత సందర్భానికి కవకాళ ముండదు. ఉభయములను కలపి కాంగ్రెసు సభయే నడిపించును. సర్వసంగపరిత్యాగియగు గాంధీమహాత్ము డొక్కడే నిజనాయకత్వమున కర్హులు. ఇట్టి మహామహుడు నిర్బంధమున నున్నపుడు, ప్రజలును తదితరనాయకులను ఒకరిపై నొక రాధారపడి పనిజేయుట యుక్తము. నాయకులు తమవిధిని నిర్వహింపనండలకు ప్రజలు నిరుత్సాహముజెండట భావ్యముగాదు. అందుచే నిప్పుడవశరముగ జరుగవలసినదని యొకటి గలదు. కాంగ్రెసుసంఘములను సామర్థ్యస్థితిలోనికి దీసికొని రావలయును. కాంగ్రెసు ఆదేశములను శ్రద్ధతో నిర్వహించుటకు, కాంగ్రెసుసంఘము లికనుండియు ద్విగుణీకృతతక్తితో పాటుబడవలయును. కార్యోత్సాహము లేకుండుటచేతనే, అనవసర వాగ్వివాదముల కెడము గలిగెను. నాయకులు వెనుదగినను, ప్రజలుభీతిజెంద నవసరములేదు. ప్రజలప్రయత్నములను గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యాక్రమముననుండి ఆశీర్వదించుచునే యుండును. ధర్మ మెన్నటికిని అపజయము బడయ నేరదు. స్వాతంత్ర్యము నడగదొక్కు ప్రయత్నములు, ప్రపంచచారిత్రమనం దెక్కడను విజయముగాంచినటుల గానరాదు. అందుచే, మహాత్ముని స్మరించుచు, కాంగ్రెసుపై భక్తిని విడనాడక, ప్రజలు సంతతవ్యవసాయ పరాయణులై మెలగుచో విజయము ధ్రువము. నాయకులును ప్రజలును గలసి దేశమాలముణము దీర్చికొనెదరుగాక.

గాంధీ, స్వర్ణము

ఆఫ్రికాతెల్ల వారి బెడరింపులు మిక్కుట మగుచున్నవి. కెనియాలోని భారతీయులకోర్కెలు సఫలమగుచో, రెండవ దక్షిణాఫ్రికాయుద్ధము జరుగునని “బెట్ లుక్కు” పత్రిక భయపెట్టుచున్నది. ఆఫ్రికాలో నెక్కడనయినను నల్ల వారికి హక్కులేకుండ జేయుటకు దక్షిణాఫ్రికా కంకణము గట్టుకొనెనట. హిందూదేశాశయములకు మంత్రులు లోబడుచో, గాఢస్థైర్య పోరాట ముద్భవించునని ఈపత్రికతలంపు. భారతీయులకు హక్కుల విప్పించుటకు, గాంధీ పోరాడుచున్నాడు. వారికి స్వరాజ్యము దెప్పింప నతడు ఆత్మసమర్పణ జేసియుండెను. స్థైర్యగా రలులగాక, భారతీయులకు సామ్రాజ్యములో నెక్కడను నిలువ నీడ లేకుండ జేయుటకు బద్ధకంకణులై నిలువబడిరి. వీరుపురి పోరాటమునకు సమిధల నంటించుటకు బ్రిటిషు పత్రికలు ప్రయత్నించుచున్నవి. ఇట్టిపోరాటము పెద్ద దగుటయే లాభకరము. ఏదయే నొకరితన పరిష్కారము త్వరలో నిర్ణయమగును. ఆఫ్రికా తెల్ల వారి పోరాటము, అధర్మము నాధారముగ జేసికొనుటచే, వారికి ఓటమి గలుగకతీరదు. ఇంగ్లండుగూడ వర్ణభేదమునే ముఖ్యముగ పాటించి, సామ్రాజ్యజేమమును నీటగలుపుచున్నది. కెనియా తెల్లవారి ప్రతినిధి యగు డిలామెత ప్రభువుగాదు

భావతీయాండోళనమును నిరసించుచు లండనులో నుపన్యసించిరి. వీరికి సత్ మైకేలు ఓడ్డయరుగారు తోడై అపభ్రంశవాక్యముల బలికిరి. భారతీయులను సివిలు సర్విసులోగాని, సైన్యములోగాని చేర్చుటవలన, హిందూదేశమున కనర్థము చేకూరు ననియు, భారతీయులు లాఅర్హులను రక్షింపజాల రనియు, కేకలిడిరి. మేజరువోవార్డుగారు, పదిసంవత్సరముల గడువులోపల సంస్కరణములను మార్చునూడదని గగ్గోలుబెట్టిరి. మొత్తముమీద తెల్ల వారి స్వార్థపరత్వము మిన్నముట్టెననుట తథ్యము. ఆఫ్రికావాసులపై అబ్దుర్హుమెదలగు పత్రికల కిప్పుడు పరిపూర్ణ దయ గలిగినది. భారతీయులకు హక్కుల బ్రసాదించుచో ఆఫ్రికావాసులకు నష్టము గలుగునట. ఇంతకన్నను అసంబద్ధమగువాద ముండనేరదు. కెనియా రాయబారులలో నొకరగు మేజరు న్యూలాండుగారు, తమకు తోడ్పడవలయు నని ఆఫ్రికా లియా న్యూజిలెండులకుగూడ విన్నప మంపిరి. బ్రిటిషు అధినివేశ రాజ్యము లన్నియు గలసి, హిందూదేశీయులను దూపుమాప యత్నించుచో, భారతీయుల కర్తవ్య మేమి? వారిగమ్యస్థాన మేమి? సామ్రాజ్యములో కారవముగ జీవింప వీలులేని యెడల, సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమువలన ఇనుమంతయు లాభ ముండునా? ఇంగ్లండుకు మొరబెట్టుటకు వెడలిన హైందవ రాయబారుల విన్నపములు బుట్టదాఖ లగుట నిశ్చయము. భారతీయులకనయినను తమపై తామాధారపడియుండుటయే శ్రేష్ఠస్కరమని గ్రహించుటవసరము. తమగమ్యస్థాన మేమియో నిర్ణయించుకొనుట ముఖ్యము. స్వాతంత్ర్యసిద్ధివలననే భారతీయులకు ఇంటనేమి, వెలుపలనేమి, కారవము లభించును. గాంధీ ధర్మపక్షమును నడుపుచున్నాడు. స్థైర్య అధర్మపక్షమును చేపట్టుచున్నాడు. ఉభయల సంరంధములో, గాంధీమహాత్ముడే జయించునని యూహించుట కభ్యంతర ముండనేరదు.

దేశ సేవకులు

దేశ సేవకులకు సహాయము నిప్పు విషయమై, కడచిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభలో దీర్ఘ మగు చర్చ జరిగెను. ఉభయవాదులును తీవ్ర ప్రసంగముల గావించినను, దేశ సేవకులకు ధనసహాయము జేయుట అత్యవసరమని ఎల్ల రంగీకరింపక దప్పకు. నిత్యజీవనము జరుగుటకయినను సరిపోయెడి కారవభృతిని వారి కొనగనియెడల, ఉత్సాహముతో వారు పాటుబడుటకు గాని, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చురుకుగ కొనసాగుటకు గాని, అభ్యంతర మేర్పడుట సహజము. అందుచే తిలకు స్వరాజ్యనిధిలో సగభాగ మిందుకొరకు ప్రత్యేకింపవలయు నని తీర్మానింపబడెను. తాలూకా కొక్కరి చొప్పుననయినను, ప్రచారకునకు వేతనమొసగవలయునని తీర్మానమునందు గలదు. ఈ నిధిని నిర్వహించుటలో ప్రచారకులకుగూడ తగిన ప్రాతినిధ్యముండవలయు నని కోరిన తీర్మానము లోడిపోయినను, వారికి ప్రాతినిధ్య మొసగుట యుక్తము. వారి కష్టసుఖముల ననుసరించి, నిధి వినియోగపడుట కవకాళము గలుగును. కాని, వేతనప్రచారకులొక్కరివలననే యీ కార్యము నెరవేరదు. శివలోపన్యాసములవలన, గలిగెడిప్రబోధము స్థిరముగ నిలువనేరదు. కార్యదీక్షను ప్రజలలో గలిగింప గల సమర్థులుండవలయును. ఇక్కార్యమునకు వేతనము గైకొనెడివారును, తదితర దేశ సేవకులుగూడ గలసి కృషి నలుపవలెను. అందఱును కలసి నడుముగట్టునపుడే, దేశమాల ధన్యత గాంచును. కాంగ్రెసు సంఘము లికనుండయి, నిర్మాణకార్యక్రమముపై

ఎక్కుడు శ్రద్ధను జూపవలయును. బుద్ధుడప్రాయ మగు నుద్రేశమువలన, శాశ్వతలాభము గలుగదు. దేశమాత నారాధించువా రందరును దేశ సేవకులే. ఒకరికి బుద్ధిబల మధికముగ నుండవచ్చును. మరియొకరికి ధనబల మధికముగ నుండవచ్చును. వేరొకరికి సేవాపరాధుణత్వ మెక్కుడుగ నుండవచ్చును. కాని, ఎవరిశక్తిని వారు దేశ సేవకై ధారపోయెడి, ధర్మము. దేవసేవలో ఒకరి సొకరు ద్వేషించుట గాని తులనాడుట గాని కూడనివని. ఇటుల జేయుట, సోదరభావమును సూచింపదు. ఒకరు చేయలోపముల నింకొకరు మన్నించుట ముప్పు. వానిని గోరంతలు కొండంతలు చేసి అధిపతులు, ఐకమత్యమును పురికొల్పజాలదు. అనుభవజ్ఞులగు పెద్దలయెడ పిన్నులు గౌరవము జూపుట, ఆర్యధర్మము. ఇటులనే, యవకులు చూపెడి యుక్తాహమును ఆదరించి, వానిని వినియోగపరుచుకొనుట, పెద్దల ధర్మము. ఉభయములు దేశ సేవనే పరమావధిగ నెంచుకొని, సమరసభావముతో కృషి సలుపుచో, ఆంధ్రదేశ భావిభాగ్యోదయము అదృశ్యముగ విలసిల్లగలదు.

బొంబాయి మితవాదులు

పాపము, ఏరాష్ట్రమునందును మితవాదుల సంగతిని యోచించువారు గనుపించరు. లిబరలు పక్ష సమావేశముల నింకను జరుపదగిన యవసరము గనుపించదు. అత్యల్పసంఖ్యాకుల కెవరికో దప్ప, ఈసమావేశములలో నితరులకు ప్రసక్తి గలుగకున్నది. బొంబాయి రాష్ట్రీయ లిబరలు సమావేశముగూర్చి వ్రాయుచు, రాజధాని మొత్తముమీద 150 మంది సభ్యులుమాత్రము వచ్చిరనియు, వీలో పలువురు సతారా జిల్లాలోనివారేననియు, బ్రాహ్మణేతరు తమను రాలేదనియు, బొంబాయి శాసనసభయందలి మితవాదసభ్యుల నొక్కరుమాత్రము విచ్చేసిరనియు, లిబరలు సభ్యు లొకరు దెలిపిరి. లిబరలుపక్షమువారిలో హిరంగముగ జేరుటవలన రాబోవు ఎన్నికలలో తాము జయం పజాలమని, శాసనసభ్యులకు భయము గలిగెనట. బ్రాహ్మణేతర నాయకులు, మితవాదులతో జేరుట కంగీకరింపరయిరి. వారి ప్రచారమును వారు ప్రత్యేకముగ సలుపుకొనుచున్నారట. అన్నివిధములను మితవాదుల కేబ్బండి గలుగుచున్నది. బొంబాయి లిబరలు సమావేశమునందు త్వరితముగ స్వపరిపాలనము నెసగవలయు ననియు, ఉప్పుపన్నును సర్టిఫై జేయుట అవిశేషమనియు, తీర్మానింపబడెను. మంత్రములకు చింతకాయలు రాలునా యని, ఇట్టి తీర్మానములవలన యుపయోగ మేముండును? గొల్పవాడు లికనయినను, తమ యాచనపద్ధతులను పడనాడి, ఇల్లప్రదమగు మార్గము నవలంబించుట యుక్తము. అధికారవర్గము తమ వాదరించెదరను నమ్మకము మితవాదులకుకూడ తొలగుటచే, ఇటు ప్రజలకు గాని అటు ప్రభుత్వమునకు గాని పనికిరాని స్థానమున నిలిచియుండుట వీరికి కొరగాని కార్య మనుటకు సందియములేదు.

భాగూరులో హరతాళము

నాసికజిల్లాలోని భాగూరును కంటోనుమొంటులో జేర్చెదమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించగనే ప్రజల ఖేదమిది. ఇందువలన తమకు పన్నుల భార మధిక మగుననియు, ఇదివరకు తలకు ఆరు అణాల గొన్నుండ, ఇకమీద పదిరూపాయిలపన్ను మీద బడు సనియు, కంటోనుమొంటులో స్థలరులవలన దాదాపు అధికమగుననియు, ప్రజలు అధికారులతో

మొరబెట్టిరి. పెక్కు విన్నపముల నంపిరి. రెండు సంవత్సరములు గడచెనగాని, ప్రభుత్వమువారు మియు కదలరయిరి. తుట్టుతుదకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కనుకూలముగ ఇండియా ప్రభుత్వముకు సిఫార్సు జేసెదరని, తెలియజేయబడెను. దీనిపై ప్రజల లాభ బెట్టుకొని యుండిరి. తుద కెట్టి ఫలితము గనుపించక, ప్రజలు గవర్నరు జనరలు గారికి తంతివార్త నంపిరి. కాని, సందర్భములు మారవలెనని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గోరినను, మిలిటరీవారు మానరయిరి. ప్రజలపక్షమున డిల్లీకి రాయబార మంపబడెను. అక్కడ విచారింపగ బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి సిఫార్సు గనుపించలేదని చెప్పిరట. వీరిని, వారిని చెప్పటయేగాని, తుద కెట్టి ఉపశాంతియు ప్రజలకు గలుగకుండుటచే, ఈ సంవత్సరము జనవరి 1 వ తేదీయండియు హరతాళ మవల బొంబడెను. వర్తకము, గ్రామపరిశ్రమలు, సంతలు మొదలగునవన్నియు నిలిచిపోయెను. దుకాణములు కట్టివేయబడెను. నాల్గు మాసములు గడచినను, స్థితిమార లేదు. గ్రామము పాడుపడినట్లు లున్నదని, ఇండియను పోషలు రిఫార్మరుపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఇందుపై వ్యాఖ్యాన మవసరములేదు. అధికారుల విచిత్రచర్యల కిది నిదర్శనము.

చింతామణిగారి ఒప్పదల

మంత్రులుగ జేరి, సంస్కరణములను జయప్రదముగ కొనసాగించు నూహతో, చింతామణిగారు ఉద్యోగపదవి నధిష్ఠించిరి. కాని, త్వరలోనే వారి యాశ లడితూస లయ్యెను. ప్రభుత్వమునం దేమి, శాసనసభయం దేమి, అందరికన్నను మంత్రులే దురదృష్టవంతులయితని, చింతామణిగారు సూచించిరి. ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగకుండునంత వరకు తమ ధర్మమును నిర్వహించుటకు వీరు దలచిరి. కాని, అదియు నెరవేరకపోయెను. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయపు వైసుఛాన్సులరుగు డిలాఫా సీగారు మంత్రితో యోచింపకుండ పండిత గుర్తు గానిపై కెనుకెట్టినదాది, చింతామణిగారికి నిరాశ జనించెను. ఇక మంత్రపదవిలో నుండి లాభము లేదని, వీరును పండిత జగత్ నారాయణగారును భావించిరి. అందుచే రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. మంత్రులను గవర్నరు చులకనజేసెనట తథ్యము. మితవాదు లీ తీరున సంస్కరణములతో తలలు బొప్పలగట్టి బయల్పడుచుండ, తదితరులు సంస్కరణముల నుపయోగింప నెంచుట, వివేకమగునా? కాలమును వ్యర్థ పరుచుట కింతకన్నను నేరుమార్గ ముండబోదు. ఈ కారణముచేతనే అన్ని రాష్ట్రములలోను శాసనసభా ప్రవేశమునకు తీవ్ర ప్రతికూలాభిప్రాయము గలదు. దానిని పాటించి, సంస్కరణముల మోహమునుండి అన్నిపక్షముల వారును బయల్పడుట, శ్రేయస్కరము.

లారెన్సు శిలావిగ్రహము

లారెన్సు శిలావిగ్రహమును బహిరంగప్రదేశమునుండి దీసివైచి ఆక్షేపణార్హముగాని మరియొకవిగ్రహము నాప్రదేశమునం దుంచుటకు, లాహోరు మ్యూనిసిపలుసంఘమువారు తీర్మానించిరి. కలమా, కత్తియా, దేనిచే వరిపాలింపబడెదనని యడుగుచున్నటుల చిత్రించిన విగ్రహము నిక్కాలమున బహిరంగముగ నిలిపియుంచుటవలన, ప్రజలలో నెట్టియుద్దేశము పెరుగునో యూహించుట సులభము. అధికారులు ప్రజాశయములను తృణీకరించుటచే వారిలో నసంతృప్తి మ రింత

యధిక మయ్యెను. ప్రభుత్వమువారి నిరోధము నుల్లంఘించుట కేపుడు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మ్యూనిసిపలుసంఘ నిర్ణయమునకు ప్రభుత్వమువారి కనయినను అడ్డుగలిగింపకుండుట మేలు. లేనియెడల, నాగపురమునందువలనే, సత్యాగ్రహము కొనసాగకపోదు. శాసనోల్లంఘనమునకు అధికారులే చేయూత నొసగుచున్నారు. మానవ ధర్మమును నిర్వహించుటకు సయితము అడ్డుగలిగించుటచే, అధికారుల నిరంకుశపు టుత్తరువులను ప్రజలు పాటించ నిరాకరించుట సహజము. లాహోరులో భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—మే 19 వ తేదీలో ఆంధ్ర మొండివారము వడ చెన్నపురి నగరమున మహావికలు 6 మందికి సోకను ఇరువురు జరణించిరి. ఇతరజ్వరములరల్ల 28 మంది జరణించిరి.

స్వరాజ్యపక్షము:—చెన్నపురియందలి ఆంధ్ర నావిడ స్వరాజ్యపక్షములవారి యాజమాన్యమున ఈ 19 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటకు, తిరుకొక్కేటి సమాద్రతీరమున ఒక గళ జడగును. వి.రామదాసు సి.గోపాలమూసయి. కే. ఆచార్య, యస్. సత్యమూర్తిగార్లు స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమము గురించి మాట్లాడెదరు.

స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల వర్తమానము:—స్వరాజ్యపక్షమునకు సభ్యులను చేర్చుటకు ఆయా స్థానములం దుపసంఘముల సేర్వరులుకును యం. కె. ఆచార్యగారు చొల్లట్టు దక్షిణ ఆంధ్రాదు జిల్లాలయందును, ఎ.కెం.స్వామిఆచార్యగారు తంజావూరు తిరుచినాపల్లి జిల్లాలయందును టి. ఆదివారాయణకెట్టిగారు నేలక, ఉత్తర ఆంధ్రాదు కోయండ్ల తూర్పుజిల్లాలయందును, యస్. సత్యమూర్తిగారు వధుర రామనాథ, తిరువల్లెలిజిల్లాలయందును వర్తమానము సలిపెదరు. ఈవిషయము వివరములు తెలిసికొన గోవవారు ఏజిల్లాయందుండువారు ఆజిల్లాయందు వర్తమానము సలుప నియమింపబడినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చు నని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి

చెన్నపురి గుజరాతీ సోదరులు 2000 నోనంగిరి నిస్తున శ్రీహక్ సి. రాజగోపాలాచారి శ్రీయంత దేవదాసు గాంధీగార్లు చెన్నపురికి వచ్చిపుడు చెన్నపురిలోని గుజరాతీ సోదరులు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి వారివరమున 2000 రూపాయల నొసంగిరి.

సంయుక్త తాప్ర మితవాదులు

చింతామణిగారి యుపన్యాసము
వైసమావేశమున హాజరయియు చింతామణిగారు మితవాదులలో నాయకుల ఒకరుగ 47 వందారక్కాడుగారి మృతికి విచారము తెచ్చి వారి గుణగణములను ప్రశంసించిరి ఆనంతరము చింతామణిగారు తామును జూట్ నాకాయణగారును సంస్కరణముల కొనసాగించు నుద్దేశముతో మంత్రపదవుల నై కొంటిమనియు డిలాఫాసీగుర్తు కేను తామువ్యోగముల మానుకొనటకు సామర్థ్యమే యనియు నిజమగు కారణములు వేరుకలవనియు కొందరు కలుట సత్యమౌననియు కావనసభకు కాసము ప్రకారము యూనివర్సిటీ స్వరహాయులలో తాము తీరవారులైయుండ తమ యభిప్రాయము కనుగొనుటంద ఛాన్సులరుగు గవర్నరుగారు స్వతంత్రముగ ప్రవర్తించుటచేతామును జూట్ నాకాయణగారును అత్యగౌరవము నిలుపుకొనుటకై రాజీనామా నిచ్చితిమని మా ఉద్యోగమున నున్నంత కాలమును లిబరల్ సిద్ధాంతములకు వ్యతిరేకముగ నడచుకొనలేదనియు పలికిరి.

చిన్నా ప్రభుత్వమువారు 22 తేదీలోపుగ తమ సేవలను మరలించుటను తమచేజిక్కిన (దొంగలచేజిక్కిన) (లిటిషు, అమెరికనుల కార్మి చరిత్ర సేవకుని చినాదొంగలు అంత్యసందేశము నంపిరి.

ఎక్కడో పోలండు వ్యవసాయములను ఎక్కో చుట్టిని
తెలియజేస్తుంది.

కెనియా సమస్య

విషమావస్థలను నిర్మూలములు

శేఖరులు, మే 19:— కెనియా కౌన్సిల్ కు యిటీవల మేజరు న్యూలండుగారు అప్రెంటిస్ షిప్ యొక్క కేసులును కొన్నింటిని బలపరచవలసిన కామెంట్స్ ప్రధానామాత్యుని గోడుటకు ప్రతిరాజ్యమును సందర్భించి న్యూలండుగారు పోయినవేదననియు తెలియజేశారు.

భారతీయులు కెనియాలో ప్రవేశించువిషయమే ఇనుప గొట్టెలకు నున్నదని న్యూలండుగారు ప్రతికాధి పతులతో తెలియజేసిరి. ఆసియావాసులకు నియోజక స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు ముందుగ వీరు కెనియాలో ప్రవేశించుటకు కొన్ని నిర్బంధములను ప్రవేశపెట్టవలె నని కేసులును గోరుచున్నారు. లేనిచో కెనియా అంతయు భారతీయులచేయమై పోవలెను.

జైల్ యులను రక్షించుట

లండన్, మే 20:— అబ్దుల్ గఫార్ లో ఇట్లు వ్రాయబడినది. 1921 లో సామ్రాజ్యసభవారు చేసిన రిపోర్టు ననుసారము కెనియా బ్రిటిష్ కామన్ వెల్త్ లో ఒక స్థలముగా నుండదని ఇష్టముచిహ్నితము యభిప్రాయించుట కవకాశముయ్యలేదు. కాని ఈతెగవారకు, కెనియా ప్రజలకు ఇటువంటి సామ్రాజ్యమును తెచ్చించుచున్న 10,000 కేసులును 20000 భారతీయులు మాత్రమే కెనియా ప్రజలుగారు.

కెనియా ప్రజలు 2500000 అధికముగా జేయుట అసహ్యనీయమగునని ఆర్థిక లాభమును బడయుటకు ఈతెగవులు పెంచుచున్నారు. యూరపియన్ బొలముదారులు చౌకగా కూలీలను కావలె ననెదరు. భారతదేశాదులకు కాతాదా ఈ కావలెననుచున్నారు. కెనియా, ఈ గాంధీ టాంగ్ నీయకాల లో లక్షలకొలది ఉన్న జాడీయల గతిమీద జనమిప్పుడు ఆలోచించవలెను. వీరి కేసులు గానుకొనుట బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరవాదులు.

కానీ ఈ జేళ్లు ప్రభుత్వమువారు ఎవరో కొందరు జేయు అంతోశనకు లొంగరా దనుచున్నది. యూరపియన్ లైసెన్సు భారతీయులైనకాని, వీరికి లాభపడరాదు.

కాననసభలందు విస్తారము అధికారులు బండ్లవలెను. వీరు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి పరిశీలనలలో నై యుండవలెను. వీరు ముఖ్యముగా జేయవలసిన ఆర్థికనల లాభములను గాపాడవలెను. అంతియగాని కాననసభలో యూరపియన్లు ప్రతినిధులుగాని భారత ప్రతినిధులుగాని యుండరాదు అని అబ్దుల్ గఫార్ ఆనుచున్నది.

తురుష్క గ్రీకు భిన్నాభిప్రాయములు

మిత్రమండలి ప్రయత్నములు

లండన్, మే 19:— లాసేను, కాకొస్టాంటినోపిలు విధేయులలో మిత్రమండలి తురుష్క గ్రీకు తగవులను చక్కగ పరిష్కారము చేయుటకు కడు శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారని తెలియజూచి. లాసేనుపై జరుగుచున్న తురుష్క గ్రీకులకు బెదిరిగొట్టుటకు కాంతముగ నుంచుటకు మిత్రమండలి ప్రయత్నములను జేయుచున్నది.

తురుష్కులుగారు నష్టపరిహారములనుగూర్చి వెనిజులానో గారు విధేయులకు తెలియజేసిరి. గ్రీకు సైన్యము ప్రత్యేకముగ ఎట్టి ప్రయత్నము చేసికొనినను భయముపెంచ నవసరములేదు. గ్రీకు సైన్యము ప్రభుత్వముపట్ల ప్రభుత్వ కార్యాచరణ జూపుచున్నది.

తుర్కి నుండి 150 ముసల్మానులను వెడలగొట్టవలెనని తురుష్కులు గోరిరి. బహుళః ప్రాంతములనుగూడ ఇందులో చేర్చబడవలెను.

ఇది కూడదని రంబోలుగారు వాదించిరి. అందరిని మన్నించి చో భారతదేశములో నుండివలెకుండునని. కాని ఇన్నిట పాపంగా చేయును చలించలేదు.

కాలో నిస్సెని జంపించుటకు బాధ్యతను స్వీకృతము చేయుచున్నామని పోలియటు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. మాకు బాధ్యత లేదనియు కథలయందు రాయబారుల సుఖమైన రక్షణము సాధించుట రాయబారులు అధికార కార్య అంగీకరించ బడకుండుట జేసి వారికెట్టి సౌకర్యములను జేయ నవసరము లేదనియు స్వీకృతము చేయుచున్నామని తెలియజేసిరి.

రూపు ఆక్రమణ

జర్మనుల కొత్తనూచనలు

హామి సమస్య

ప్రెస్సుపత్రికా విలేజ్ లో తెల్లనుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— మిత్రమండలి తేజస్వ జర్మను ప్రభుత్వమువారు బదులిచ్చుటకు జాగ్రత్త ఆలోచించుచున్నారు. కొత్త ఏర్పాటులను జర్మనులు తయారుచేసినందు చేప్పవచ్చును. మిత్రమండలి వారు వీటిని బుధ వారమునాడు చర్చించెదరు. ఋణము, అభయములనుగూర్చి ఇటీవల చర్చించిరి. అభయముల భారమంతయు జర్మను పరిశ్రమలమీదపడుననుచున్నారు.

వితిమ ప్రవాసికులు

కొందరు వజలికెట్టుబడి. మరల కొందరు అరబ్బుదేశము వీరి వీరి రాజకీయ సేవలు ఉత్తరప్రదేశ్ కృషి క్రమగ ఆయుధముల నుంచుకొనిరియు ప్రీటీటు ప్రభుత్వమువారికి కుట్రబన్నె ననియు సేరములు మోపబడినవి.

కాకొస్టాంటినోపిలులో ఇటలీనిగనోకొని తురుష్క సైనిక విద్యార్థులు వెంటాడించుటకు ఆతరువాతైన తన తుపాకిని కాల్చి ఆటల ప్రకటనను తురుష్క సేనాని కలి గాము తగ్గిరి. ఇటలీనిగను పరాసుల ప్రధానకార్యాలయమున తలదాచుకొనెను.

మ్యాకొహిములో జర్మను పోలీసులు ప్రాంత సైనికులు కాల్చి చంపిరి. దాడులందులో కమ్యూనిస్టుల అల్లరి మరల బయలుదేరెను.

కొలోనులో రిచిస్పాన్సులలో 6000 400 100 మార్కులను జర్మనులు దాచిరనియు వాటిని పరాసు సైనికులు కనిపెట్టి రిచియు తెలియచున్నది.

సామ్రాజ్య వాయువాహన ప్రచారమును జనమును గొప్ప ప్రభుత్వ జేయుచున్న ఏర్పాటులను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి అంగీకరించునూరని తెలియచున్నది. ప్రస్తుతము గంటకు 80 మైల్స్ వ్యాస 150 టన్నుల బరువును గొప్ప ఏర్పాటులు నిర్మాణము చేయుచున్నవి.

పిట్టో ఆక్స్ ఫర్ కారము బ్రిటన్ ఆమెరికనులకు వెండి కొన్నియలకు 18 నాయిదా తాలాకు సామును ఇచ్చివేసెను.

రూపులో సైన్యములను మరల హెచ్చుజేసిరి ప్యాసి నుపత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

జెర్మీయు ఇనుపదారి సమ్మెసందర్భమున సమ్మెదారులను పనిలో చేరుటకు ప్రయత్నములను సమ్మెదారులని తెలియచున్నది.

నోటీసు

పులకెందుల, తాలూకా పూడవగుడ్ల గ్రామము దానికి కాటికెడ్డిగారి గంగయ్య కుమారులు కొందరెడ్డి వైరాళు పులకెందుల తాలూకా వెంకటగ్రామములో వుండి చోర లాము చూర్ తాలూకా అలకూరు గ్రామములనుండి పోలెం లక్ష్మీ కరసయ్య వైన ఆతను వ్రాయించియుచ్చి ప్రాసోటు రాకవైన కడప డి. మునగపు కొట్లలో అస్సలు 740/22 వెంకటగారావా 286-4-4 దాఖలు చేయబడి ప్రతివాది హాజరు కాకలం దులకు 6.6.23 లేదా వాయిదా జేయబడియున్నది. ఆతెదన ప్రతివాది పోలెం లక్ష్మీకరసయ్య హాజర్ కానియెడల ఆతని పరోక్షములో దావా రిక్కానించబడును.

కడప } సి. శ్రీనివాసరావు,
29-5-23 } వాదీ కీడర్.

తయారైనది! త్వరపడుడు!

హిందీ తెలుగు - వ్యాకరణము

దీని సహాయముచే హిందీభాషను దోషములు లేకుండ వ్రాయుటకును, మాట్లాడుటకును కలయు జ్ఞానము మూడు మాసములలో నలభసును. 200 పేజీల గ్రంథము 12 అణాలు మాత్రమే. వర్తకులకు మాటికి 25 కవిమణి ఇవ్వబడును.

రాష్ట్రభాషామందిరం,
ఝంజిముఠ్కల, మేధూరుపూర్, కృష్ణాజిల్లా.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మితనాదుల

మహాసభ

అధ్యక్షోపన్యాసము

రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితులు

(నిన్నటి తరువాతి)

పరిపాలనా మక్కా కొనసాగునలయునని ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కగ నుండవలయును. ఈసూత్రమును ఆర్థికాస్త్రజ్ఞులంతట అంగీకరించుచునేయున్నారు. “చక్కని ఆర్థిక పరిస్థితి ను సాధ్యపరచి పాలన ను నడుపు వాడెడలెది. ప్రాన్యదేశపురాజులను అంత ముందించినది, టర్కీ రషియాదేశములను అధో-తిపాలనాగాంచివని అసంతృప్తికరము అర్థిక పరిస్థితులే యని చెప్పవలెను. రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితి ను బాగుగ తేటండిన సంఘమునకే వివాకమేర్పడును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి నైతిక బలమునకు చక్కని ఆర్థిక పరిస్థితి ఆధారము లని భారతదేశమునకు దుండెద రాజకీయము ఆర్థికాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయములు తెలిపియున్నారు. పూర్వకాలములయందే ఇట్లుండ ప్రజల సౌఖ్యమును సురక్షించు బాధ్యత కలిగిన ప్రభుత్వమువారిపట్లకూడ ఈ సూత్రము అనుసరించును” అని ఆగాధాన గారు ఇటీవల శతమ పుస్తకమునందు వ్రాసిరి.

బొంబాయి రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితులు అంత కృత్రిమముగలేవు. సంస్కరణములు ప్రారంభించబడిన సంవత్సరమున డిబ్బులందు 181 లక్షలు లోటులేదు. 1920-21 సంవత్సరమున 812 లక్షలు మిగిలియుండెను. ఇం దంతయు మెన్దను ప్రభుత్వవారి ఏర్పాటులను కలిగిన దున్నతిలములని చెప్పవలసియున్నది. సంస్కరణముల పూర్వము ఇండియా ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు కలసి భూమిపన్నును ఆదాయపు పన్నునుకలిపి పంచుకొను చుండెడివారు మెన్దను నిర్ణయము ననుసరించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆదాయము పన్నును సంపూర్ణముగ తీసికొనుచున్నారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు భూమిపన్నును సంపూర్ణముగ పొందుచున్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయమునందు భూమిపన్నును కృత్రిమములకు మార్గము లేదు. ఆదాయపుపన్ను విషయమై ఇట్లు చెప్పవలసి వీలవేదు. బొంబాయి నందు పరిస్థితులు దిగదినమునకు కృత్రిమములను కదలనవలయు ఆదాయపు పన్ను కూడ ఆధికముగ కనూలు అగుచుండును. 1920-21 సంవత్సరమున 620 లక్షలు 1921-22 సంవత్సరమున 649 లక్షలు, 1922-23-6 సంవత్సరమున 835 లక్షలు అదాయపు పన్ను కనూలు ఆ యొక్క ఈ సంవత్సరములందు కరునగ 480 లక్షలు, 479 లక్షలు, 582 లక్షలు మాత్రమే భూమిపన్నునల్ల ఆదాయము ఏర్పడెను. మెన్దను నిర్ణయముననుసరించి ఇండియా ప్రభుత్వము వారి ఆదాయపుపన్ను చేరుచున్నది రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి భూమిపన్ను చేరుచున్నది. ఈ ఏర్పాటులను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి కంతకష్టములు కలుగుచున్నావో వేరగ చెప్పనక్కరలేదు. రాష్ట్రీయ భిన్నాభిప్రాయకాలినీధనము లేదు. మిదుమిక్కిలి లోటు కలుగుచున్నది. కావున ఆదాయపుపన్ను కనూల్లో కొంతభాగము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి కిచ్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినగాని రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడవు.

సర్దిగులు

ఉన్నతోద్యోగుల జీతములవిషయమై కొంత చెప్పవలసియున్నది. సంస్కరణములను అంగీకరించునని వి. సి. యస్. ప్రదమగు అంతోశనము సలిపి. అందుపై ఇండియా మంత్రిగారు వి. సి. యస్. ఉద్యోగుల జీతములు అలకములు హెచ్చించెను. ఇంకను ఎక్కువ జీతములు కావలయునని వారు ఆలొక కనముగాంచియు చున్నారు. భారతదేశపు పరిపాలనమునకు ఇంత ఎక్కువ జీతము పొందు ఉద్యోగులు అనవసరమని పూర్వము అభిప్రాయపడుచున్నారు ఇంకను తక్కువ సామర్థ్యముగ ఉద్యోగులుండినను చాటును. విశేషములనుండి ఉన్నతోద్యోగుల తెప్పించువధి అంత ముందవలెను. పట్టికసర్దును కమిషనువారి కలహలయందు నూచింపబడిన భారతీయోద్యోగుల సంఖ్య ఇంకను సంపూర్ణముకాలేదు. ఈసందర్భమున రిటెంచి మెంటు కమిటీలో కృష్ణ-అభిప్రాయములను తెలుపుటకు కూడ

గాంధీమహాత్ముని దర్శనవిశేషము

నాకు పోయినసంవత్సరములో గాంధీ మహాత్ముని దర్శనం గుండ్లకల్లులో జరిగింది. అప్పుడే నేను పునరుద్ధరణని నాకు అంతట కృపిస్తోందని భావించాను. కర్నూలుకు వారివెంటనే వెళ్లి అక్కడ వారియువదేశములు వివరించే నాకేరీయమై వుండవలసిన పంచలంగీయి అని (విశేషము) వివరించిన భిక్షువులను కట్టుకొని విశేషముగా దయాపాపము చేశాను. అట్టిసమయములో మంచకొంగున రెండురూపాయలు కట్టియుంటిని. ఆరూపాయలు విప్పుకొనుటకునూడా నాకులోచలేదు. తుంటుకు అనగా యింటిలో పాపకార్యములు చేయుచున్నాను అనే సంకటము నల్ల రూపాయలకూడా మరచిపోతిని. తర్వాత కట్టుబట్టతో వుంటిని. నాదగ్గర ద్రవ్యములేదు. అందువలన మేడం వెంకయ్య శెట్టిగారిని నాకు ఒకపంచ యివ్వమని అక్రయించితిని. నాకు నామీద ఆగ్రహమును చూపిరి. తర్వాత అచ్చగ్రామంలోని ఒక కుంటి బ్రాహ్మణుడు కద్దరు బాకమును నాకు యిచ్చి పెట్టెను. తర్వాత నేను గ్రామంవేళితిని. ఆ గ్రామమున నాకు తోచిన మూలం మాత్రం కాదు చేరిన గ్రామములలోను మా గ్రామంలోను మద్యపానమును మాను విషయము భిక్షువును కలిగించుటకుల గల్ల లాభము సుఖము పుణ్యము విశేషములను వలన గల్గవచ్చును నుభవములేపోవడం పాపమును మూటకట్టడం వల్ల రా సంకటము నన సోదర సోదరీయములకు బోధచేస్తూ నేను ఆచరించుచున్నాను నాకు మూలమందిగల కానిమరియె వ్యయకాని కల్లతాగుట విశేషముగా చేసుకొనుట నేను చూచినయెడల నాకు యొక్కదలేని సంకటము కలదు. అందు వలన మూలను మార్చిగలకూడా పాపమును పట్టుకొని మద్య పానము మానుచు అందువలన కల్లంవచ్చును పాపమును వారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఇట్లు జరుగుచుండగా గ్రామంలో ఈ దిగివోయి యేను గన్ను చెప్పితినికొని కొట్టుతాను పాపము తో కొట్టుతాను, చేడకల్పి నెత్తి పోస్తానని ఆ నెను. మహాత్ముని ఉపదేశములు నాకునున్న అక్రమించిన గనుక నాకు నాసోదరుడైన ఈదిగ వోయి యేనుమీద ఆగ్రహము కలుగలేదు. గ్రామంలో మార్చిగ వరసపు బండ్ల వెంకట స్వామి మాడేకుల బొలకపై కాళ్ళపై మరయొక కాళ్ళపై మూల రావుపై యింకా కొంతమంది సోదరులు మద్యపానమును మాను కొని కాంగ్రెసుకు 0.4-0 కల్లం వేస్తూవున్నారు. యీసరికి నేను కాళ్ళపట్టుకొని చెప్పిన మార్చిగ వ్రాసపు అనుసోదరుడు మూలం మద్యపానమును మానులేదు. నేను జూదరిగాడిన పోకిరివాడను అనగా పరశ్రీసంభోగము కొరవడలేదనివాడను. నేను తొడి వర్తి తాలూకాకు కింగరం గొడ్డుపల్లి గ్రామములకరణం పని 1917-18 సంవత్సరములలో చూచినవాడను. కర్నూరుంకాలూ కా శెట్టిపల్లి దంపెట్టి గ్రామములు కెడ్డెనని 1919-20 సంవత్సర ములలో చూచినాను. మహాత్ముని దర్శనమునకు 8 దినములు ముందు కదిలిలో రు 140-0-0 రూపాయలు జూడములో ఒడి పోయినాను. నేను జూడముకు కాలమున అర్ధరాత్రి అను కొనక నన్ను యింటికి పిలుచుకొని పోలయినాను నేను జూడ ముకు ప్రవేశమునకు కొరవల్లవచ్చినను ఆ మెరిట్టుతిరిగియాడక అను చుండలేదనివాడు. ఇట్టివాడు మహాత్మునిదర్శనము అయిపోయింద నే యీయూర్తి తి తొలగింది గనుక నేను గాంధీ మహాత్ముడే తల్లి అయినెరిట్టి అయిన నేనుకు అని నమ్మి యిరియటకు చెప్పుచున్నాను.

ఆంధ్ర నాయకులు అయినటువంటి కొండమెట్టపూర్వపు పరిమళుగారు, అ. కాశీరం రావుగారు, గా. హరిశ్చంద్రుల రావు గారు దేశబాంధవి దువ్వూరి నుబ్బయ్యగారు యింకా కొంత మంది నాయకులు ఏపిల్ నెలలో గ్రామములకు దయాచేయు నుకని నిరీక్షించుకొని యుంటి. మూడవద్దవచ్చు నా నాయకులు ఎవ్వరు గాని రాతేను యిదివరలో భర్తవలెలో మాసోద రులు గాడ నిద్రలోనుండగా కొంతమంది నాయకులు మేలు కొల్పియుంటి. ఇప్పుడు అందరూ యథావిధిగా నిద్రపోతూ యున్నారు. యిదిగాక భర్తవలం కదిరి తాలూకాలకు చేరిన చెల్వోపల్లి చిట్టలరేవు తొంగిల్లు పాముకుర్తి నిడిల్లు గ్రామ ములవారికి సోదర సోదరీయములకు మద్యపానమున అసక్తి యింకను పోలేదు. అందువలన నాకు చాలా వ్యసనముగా యున్నది. యింక బ్రాహ్మణులగున చెప్పకొను మేకాపురం లోని కలబండి పరివర్తకాత్రి గారు చేపలకలం విడిచిపెట్టలే ననియు కర్నూరుం మాడుగుల నాయకులు కల్ల యింకారా నేయడం విడవలేననియు నేనుకొనుచున్నాను. అహింసా పరమోధర్మః అత్తి పరస్పరభూతాని అని చెప్పేది బైది

మూగవారలకు మాటల నేర్పుట

సోమా వెంకటేశ్వర

ఒక సమయము క్రిందకు నేను గుంటూరు అరండలు పేట లోని మూగ బధిరవిద్యాలయమును చూచితిని. బాలురును బాలికలును, మొత్తము పదిమంది తూర్పుండియుండిరి. వారిమధ్య యందు తొలిగా కుండిరి. ఒక్కమూగ బాలుని మాటలాడించిన జూడవలె నని నేను కొరగా వా రంగీకరించిరి. ఆ బాలుడు 12 ఏడ్లవాడు. నేను బిగ్గగా నెంతవలెదినను వివరేపోయె. యోగిగారు వానివైపుబాచి ముక్కుతోను నోటితోను క్వాస మును వదలుచు పుడిచేతిని క్వాసమును కడ్డుపెట్టిట్టును చుడిచి వైచిట్టును చేసిరి. వెంటనే యాబాలుడు రంగారావు అను మాటను కట్టెమెన ప్రయత్నముతో స్పష్టముగా నుచ్చరించెను. నోటిని పిచ్చివంకరలు త్రిప్పెను.

ఒకయరంగంటనే పిల్లు పిరు క్వాసనిగోధధేదములతో సజ్జము చేయబడుచు వది, అతిశ్రమముగా గ్రహించి యాబాలు డుచ్చరించుటయు జరిగెను. వాక్యములను, పద్యములను, క్లీః ములను, సంయుక్తాక్షరములతో నిండినవానిని నుచ్చయ్యచుగాను జదివెను. యోగిగారు చేసినయొక్క చిన్ని సన్నుతు, రంగారావు అను నాబాలుడు వది, పదియేకరముల మాట పలుకును. ఇది వింతగానున్నది కేవలము బాహ్యములైన సంజ్ఞలతో నిదిజరుగు తున్నట్లు కానిపించును. ఒక్కొక్కప్పుడు తప్పుపట్టుకగా యోగి గారు వానివైపు చూడగ నె, తందరబిందరపడి వెంటనే మార్పు కొని నడిగా జలకును. ఏ భాషలోని పదములనైనను పటాక గలదు. చ. 2- మొదలగు తాలవ్యముల నుచ్చరించుట కొంచెము కష్టమైనది. అప్పుడప్పుడు దొడక్రింద (పేటలో నొక్క) కొని చక్కగా నుచ్చరించెను. తెలుగునిపి చదువగలడు.

సంజ్ఞలతో బునిలేకయే, చుట్టుముడై పు జూచినచో, 2 నో భాషముగ్రహించి తామువేళించిన పదమును గాని, వాక్యమును గాని పద్యమును గాని చెప్పగలడని యోగిగారు నెలవిచ్చిరి. కాని తొలునికి క్రమ మెక్కువగుటచే, చిత్తము స్థిరముగా నుండదనినే నూరుకుంటిని. వశాపర్యంతములకు నాకు దెలియదుగాని, మధ్య మలో పీరి ప్రశాంతము విశేషమున నేను గ్రహించితిని. వైఖరి నాక్కు పీరికి మధ్యమయంతి ధారాళముగా నున్నట్లుచేచెను. "పిల్లవాని ఇబ్బదును పిల్ల పోగొట్టుకపోతిరి; అట్లు చేసినచో నీ సంజ్ఞలతో బయోజనముగదా" యని నేనడుగ, "మరేవిష యము (భర్త) ను ఇవిబడకుండుటచే, నేను వానినియుచును కేయు కృషి నులభయగను క్షేమముగను ఫలియను. బధిరత్వము పోగొట్టుట యెంతవేళ అది యొక లేకకాదు. వివిధవిషయ ములలో ప్రవర్తించని పిల్ల మనకును బల మెక్కును" యని వా రుత్తరిమిచ్చిరి.

నూ: కాని పీరికి మన కెన్ను కెప్పక కొన్ని దినములకరకు వానిని తమదగ్గర పండుకొన బెట్టుకొని వారియుచ్చాస్యనికాస్యములను పరీక్ష చేసి ఎట్టి లోపము గలదో గ్రహించి తరువాత నీ ప్రత్యేక మూగ క్వాసమును నివారించుటకు మార్గమును కనిపెట్టి క్రమముగా సర్వసింధువుయగుట. వారిధిధానమంతయు క్వాసము నాడము అనురేటికై నాధారపడియున్న దని వారు చెప్పిరి. క్వాసకోగము (ఉబ్బసము) కన్నకోగముకూడ నిట్టిధానముతో కదర్చగల మని నెలవిచ్చిరి. కవిపత్రికపై రుచాళి క్లీః ముల తెప్పిన మూగకవికి వాక్కునిచ్చినట్లు వినియుంటిమే. కాని మిగిలినవిషయమును వినియుండలేదు.

(కాతములమున పరధానములను గ్రహించుట, స్వభా వములను దెప్పుట కర్మబడినవారున్నారు. కాని యింకటి వింత నెచ్చట నెఱుగము. యోగిగారు పల్కాకులోని క్షత్రియవంశ మునాడు: ముప్పది సంవత్సరములను కల్గినవాడు.

తిమవిద్యను తగుబ్రహ్మచారులకు నేర్పాటున నిదముగా నున్నాడు. ఆశ్రమమును నిర్మించుటకు ప్రయత్నించును నేము చున్నాడు. నూజిటిలోని యొకజమిందారుగారు పీరియోగ మమునకు గుంటూరులో నొకవిలాసమైన స్థలమును దానము చేసిరి.

గాయత్రి అనంతరామశర్మ
ఉయ్యూరు, 20-5-1928

(కేవలము మిగు వ్రేవనలు విడవలేనని ప్రార్థన చేయు చున్నాను. నాకేకొది తిలకినికి ద్రవ్యమును సంపాదించు తున్నాను. బాలంటిల్లగా చేరి కెల్లకు పోవడానకు మూగ్రామం లో 8-9 మంది నిద్రముగా యున్నాము. గనుక నాయకులు మా తాలూకాకు త్వరలో దయాచేయవలె నని ప్రార్థన చేయు చున్నాను.

బామూపతి నర్సయ్య,

కాంతిపాడు, కావలచెరు, కర్నూరుం తాలూకా

ఆంధ్రదేశ నిమ్న జాత్యుద్ధరణ

సంఘము

కేంద్రభోజనపనతిగ్రహము

విద్యాలయకే నూన్యతై కడుతుక్తుతై య్యోగ్యసాను త్తతై, యితరగృత్యు తేనీకొనుటకు మార్గముతే అస్పృశ్య తచే బంధింపబడి అన్ని సంఘములకు వెలుకబడియున్న మూల, మాదిగ, పాకి, వచ్చడిబాతుల బిడ్డలను విద్యాయంతయగను, నీతిపరులుగను, హిందూయితరగృత్యుగను, స్వతంత్రగృత్యుగను జేయుటకు ఒక కేంద్రభోజనపనతిగ్రహము అంధదేశమున కంత యు స్థాపించుటయే ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

2 రాకీతు, మరి, కుల, కులతో ఎంతమాత్రము ప్రవక్తిలేక ఆదిమాంధ్రుల నీతి, మో, నైతిక, అర్థిక, సాంఘిక అభి వృద్ధికి స్వతంత్రపాదరణి కుముగా పాటుపడుటయే ఈ సంఘము యొక్క పరమోద్దేశము.

3. ఆదిమాంధ్రుల పారిశ్రామిక అభివృద్ధికి, కర్మసాయ జీవనమునకు ఒక కేంద్రపనా కారవరపతి సంఘమును స్థాపిం చుట అత్యవసరము.

కేంద్రప్రచారకమండలి

భూస్వాములకును పాకినలకునుగల సమస్యలను పరిష్కరించుటకును, అస్పృశ్యత తొలగించుటకు వలయు సాధనము లను ఆవలంబించి ఆదిమాంధ్రుల జన్మసూక్తులకై నిరంతరము సేవచేయుటకు ఈ ప్రచారకమండలి పాటుపడును.

విజ్ఞాపనము

మహాదమలారా! ఆదిమాంధ్రులను అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు ఆందలును యేకాభిప్రాయములై యున్నాడు. ఈ నూతనయోగమున ఆనేక శ్రద్ధిస్తాపనలు బయలుపేసినవి. బాతి శుచివ్యాలయములు, పారిశ్రామిక సంఘములు, గ్రంథాలయ ములు శతమెట్లవలన వెనజల్లబడుచున్నవి. కాని సర్వనిధముల అభోగితో నున్న ఈబాతి సుధ్ధినియెటకు ఆంధ్రమహాజనులు తమ కత్తివంతను కేంద్రీకరించి కృషిసంఘట లేదు. అందలును నిమ్న జాత్యుద్ధరణ విషయమై పరిష్కారసాధనములగుట ఈ సర యుగములో ఈ ముఖ్యోద్దేశములు గల సంఘమును స్థాపించి ఆంధ్రదేశమునందు నిమ్న జాతులనిగితిగతులను బాగుచేయుటకై ఈ సంఘమును స్థాపించినాము. దీనిబాతులయందు బాతి అందెగల విలాసవర్తము లందలును ఈపరిత ఉత్సాహమున తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము. ఈ ఘనకార్యము నెరవేర్చుటకై అక్షమ ము మూకులకులు అయినను కాలసియున్నది. ఇది ఆంధ్రమహా జనుల భౌతార్యమునై ఆధారపడి యున్నది. కావున అందలును తమకు తోచిన సాహాయ్యము చేసి దీనినిసోదాక్షకై తోడ్పడ గలయుటకు చేరుచున్నాము.

1. తెలంగాణ రాజకూండ్రకాపు, బియ్యం, బియ్యం, ఎం ఎల్ సి (ఆధ్యక్షులు ఏలూరు నిమ్న జాత్యుద్ధరణ సంఘము.)
2. బడేటి వెంకట్రాయయ్య బియ్యం, ఎం. ఎల్. (ఏలూరు పౌర సంఘాధ్యక్షులు.)
3. గూడూరు రాజకూండ్రకాపు (అధ్యక్షులు గుడివాడ నేతాగ్రహము) 4 నూరు అంజనేయులు. బి యే.
5. యల్. (కర్నూరు, ఏలూరు నిమ్న జాత్యుద్ధరణ సంఘము)
6. ఉప్పు నారాయణమూర్తి బియ్యం (ఏలూరు నిమ్న జాత్యుద్ధరణ సంఘము)
7. కల్లంకి కృష్ణమూర్తి 7. యనుకు వేంకట్రాయయ్య
8. నరాలపెట్టి కేకం ద్రుకు. 9. తాలూకు X O X య్య
10. ఆత్మిని నూన్యవారాముల (ఆదిమాంధ్ర నాయకులు)

జోడి తెలు

ప్రేమసామాన్యము

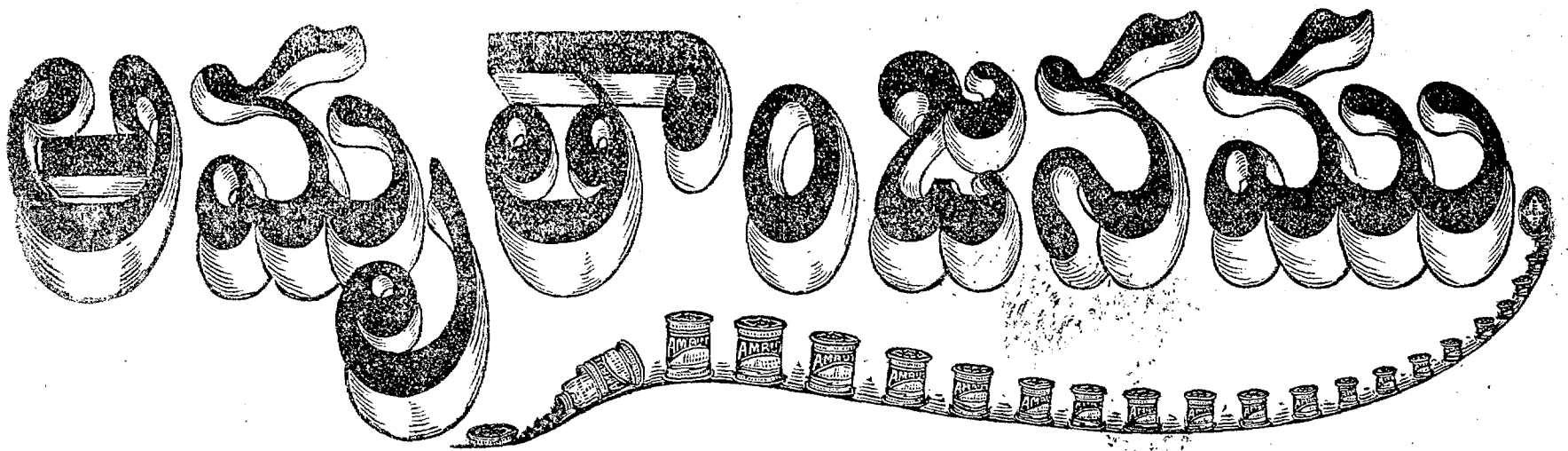
చెరులచే పాడులే మువక పాపముకట్టిని. మిక్కిలి ఆహ్లాదమైంది.

BEST & Co., Ltd.

Post Box No. 64, MADRAS.

పతావకస్తూరిమాతలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాం బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మూతలు పుచ్చుకొని ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు జ్వరము, స్పృహకోము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లే విమజ్వరములు, నీటివోవములు, పండ్లవోవములు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యభిచారమునకై తనివేయును. వలకొలది సీసాలు విక్రయ పడుచున్నవి. (8851)-1 200 మూతలసీసా 1-3 రు 0.4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-1-0. 2. పి. చార్జి ఎన్నికైన నా రు 0.6-0. పి.సి. పి. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాఖం, పెరిశేష. తెలుగుజట్లా

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము

కాకినాడ.

ప్రకాశకులు వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు

ఇది అమృతాంజనములకు నవలలు—పుస్తకములు—పురాణములు—మొదలైన బొమ్మలతో—ముద్రణమున
కాకినాడలో 250 పుటలకు దక్కువగా వుండు—ఇందు మామూలకొట్టిగా వెలువడుచుండును.

మొదటి భాగములు, మొదటి సంకేతములు, మొదటి ప్రబోధములు, మనమాస్మభావములతో యిమిడి యున్నవి.
మాయాత్మభివృద్ధియు, మనసభివృద్ధియు, మనజ్ఞాభివృద్ధియు మనమాత్మవాక్యముమీదనే—మాత్మభావమీదనే
యాధాంబడి యున్నది. ప్రత్యేకవృత్తులకు నాతిగుణములవైకృత్యముం దొంది—సర్వసోదరత్వముం బ్రపాదించు దివ్యశక్తియే
మాత్రభావసరస్వతి కావున మాస్మభివృద్ధి తరింపజేయు చాత్యుతము మాత్మభావసాధనముం గావించవలసియున్నది. అట్టిమాస్మ
భావసాధనము శక్తికొలది గావించి మాత్మజ్ఞనేర జేయుటకే యీ గ్రంథములు నెలకొల్పబడినది. దీని యభివృద్ధియంతయు
మాత్మభావసాధనములగు మాసోదరల యాదరాభిమానములపై నిలిచియున్నది. అట్టిభాగ్యము లభించుటవలననే యీ గ్రంథనిల
యము పరిచయం నుండు సంతకములనుండి భావనేర జేయగలుగుచున్నది.

నిబంధనలు.

1. ఇందు జందాదారులకేరవారు ప్రోవేరునుండి క్రింద ముందుగా రు 0—8—0, లు చెల్లింపవలయును.
2. ఇందు రెండేసిమాసముల కొక్కటిగ వెలువడుచుండు కాకినాడలోని గ్రంథములు రు 1—0—0 నెలకు
జందాదారులకుం బంపుచుండును.
3. గ్రంథముల బంపుటకు పోస్టేజి మొదలగు ఖర్చులన్నియును జందాదారులే భరింపవలయును.
4. చందాదారులకు వారు వెనుకటి గ్రంథములన్నియును గొనవలయునను నియమములేదు. కాని వారుకోరినచో వెనుకటి
పుస్తకములు కూడ జందాదారులకేరవారు వెనుకే పంపుచుండును, కొత్తగ వెలువడుచుండు గ్రంథములు మాత్రము చందాదారులు తప్పక
పుచ్చుకొనుచుండవలెను.
5. ఇందు ప్రకటింపబడు ననుబంధములు చందాదారులు తప్పక పుచ్చుకొనవలయునను నియమములేదు. కోరినవారికే
పంపుచుండును.
6. సంవత్సరముచందా—అనగా ముందు ప్రకటింపబడు ఆంధ్రప్రకాశములకు రు 7—2—0 లు ముందుగ బంపువారికి
ఆంధ్రప్రకాశములకంటె ప్రతిపుస్తకమున రు 2—0—0 లు తగ్గుచుండును. అట్లుపంపినవారికి ప్రతిపుస్తకమునకు చెల్లింప
వలసిన పనికర్మము కమియ్యన 0—12—0 లును రు 0—12—0 లు రు 1—8—0 లు కూడవచ్చును.

వేంకట పార్వతీశ్వర కవులచేరచింపబడిన నవలలు.

చరిత్రసంబంధమగునవలలు		అద్భుతమగు డిటెక్టివ్ నవలలు	
1. వసుమతీవనంతులు	1-8-0	8. మాయావి	1-8-0
2. ప్రభుదావనము	1-8-0	9. మనోరమ	1-8-0
3. సీతారామ	1-8-0	10. మాయావిని (ఈమూడును జమిలియొకధర)	0-12-0
4. రాజసింహ	1-8-0	11. మరకతమంజూష	1-5-0
5. వంగవిజేత	1-5-0	12. ప్రతిజ్ఞాపాలనము	1-8-0
6. క్యావల	1-8-0	13. నీలాంబరి	1-8-0
7. వీరభూష	1-8-0	14. లక్ష్మీరామాయణము	0-12-0

రు 19—2—0 లు విలువగల యీ గ్రంథములన్నియు నొకేసారి తీసికొన్నచో చందాదారులకు రు 12—0—0 కున్న
ఇతరులకు రు 16—0—0 లకును పోస్టేజి మేనే భరించవలయును.

రావోపునది అద్భుతమగు డిటెక్టివ్ నవల

మేనేజరు, ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, - కాకినాడ.

అద్భుతముగా తయారు చేయబడినది

మిక్కిలి తక్కువ ధరలు బంగారు గట్టిగాజులు

నెం 105

నెం 108

8 అంగుళముల కొలత గలది జత 1 కి ధర రు. 24 తిరిగి యిచ్చునది రు. 18

ముఖ్యమనిపు:—చూడదొకొకటి నగనుగాని మాత్రం వాపసు చేసిన వైపు తెలుపబడిన ప్రకారము వాపస్య
చిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

బడును.

పెరిఫోను
నెం 1048

హీరాలాల్ మోతీలాల్

{ 126, సావుకాదపేట,
మద్రాసు.

ఆంధ్రశ్రీభాష్యము

శ్రీ రామానుజులవారి బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముకు

సరియైన చక్కని తెనుగున

కావ్యరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతవాచస్పతి
(శ్రీమాన్. కంచాడై. శేషాచార్యులవారిచే రచియింపబడినది.

మొదటిభాగము (పథమాధ్యాయంతము)) 8-0-0

రెండవభాగము (ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థాధ్యాయములు.

తెనిగించిన పద్ధతి:—ప్రతి బ్రహ్మసూత్రమునకును శ్రీ

రామానుజ భాష్యసారము శ్రుతిపదార్థ తాత్పర్యము

(తెనుగున) శ్రీభాష్యము (ఇం - దుఇం కా సమాధా సంకయ

పూర్వపక్ష శిద్ధాంతములు మొదలగునవి ప్రత్యేకముగ జూపించ

బడినవి.) అచ్చటచ్చట శ్రుతిప్రకాశక యందలి విశేషార్థములు

సీయబడినవి. అనుపూర్వ పక్ష లక్షునిద్వారా మహాపూర్వపక్ష

మహాసిద్ధాంతముల యందలి వాద ప్రతివాదము లన్నియును

నదునరులకు వేదాంత విచారమునం దభిరుచిని గలుగజేయు

రితని యుత్తర ప్రత్యుత్తర రూపము గనబడబడినది.

శ్రీవాసమాలై జియ్యోర్ స్వామివారును మైసూరునం

దుండు పరకాల వరము జియ్యోర్ స్వామివారును, శ్రీరంగము

శ్రీరంగ నారాయణమఠము జియ్యోరు స్వామివారును

ఈ గ్రంథమును భగవద్రామానుజ విరచిత శ్రీభాష్యమునకు

సరియైనదియు, సుబోధంబునకు తెనుగున గాన తెలుపుచు

నంగీకార పత్రములను కృతచేసి

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షర శాల.

88 ఏనుకాపులపేట, మద్రాసు

ముఖ్యగవనిపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్చబడినది.

**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.**

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి
నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.

**జాండూ పర్ స్యూటికల్
పర్సన్స్**

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 18.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
పోస్ట్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.